

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1876

[ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΡΜ. ΦΡ. 8.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφείον της Έστιας: Όδος Σταδίου, 6.

1876.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ἘΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος

Συνδρομὴ ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοτ. φρ. 20—ἡ συνδρομὴ ἔρχ. ἀπὸ 1 ἄν. ἰσὺν. ἴσους καὶ εἰς ἑξῆς—Τῆς προηγ. φύλλων λ. 30—Γραφ. τῆς Διοικήσεως: Ὁδ. Σαδίου, 6.

28 Ἀυγούστου 1876

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΥΡΙΚΙΟΝ ΒΑΣΙΛ
Σύνταγμα 181 σελ. 512.

Τὸ νόμισμα.

Τὰ παιδιά δὲν ἐλησμόνησαν τὴν συνέντευξιν, καθόσον δὲν εἶχον καὶ ἐννοήσαι καλῶς πῶς δύναται τις νὰ ἀγοράζη ὅ, τι θέλει μετὰ χρήματα.

Ὁ διδάσκαλος, βλέπων αὐτὰ ἐρχόμενα, ἔλαβε δύο κουδάρια κλωστήν καὶ τοῖς εἶπε: Πῶς νὰ κἀνωμεν διὰ νὰ εὐρωμεν ποῖον τῶν κουδαρίων τούτων εἶναι μακρότερον;

Τὰ παιδιά.—Πρέπει νὰ τὰ μετρήσωμεν.

—Μὲ τί πρέπει νὰ τὰ μετρήσωμεν;

Ὁ.λοι.—Μὲ τὸν πῆχυν.

Ἐμέτρησαν καὶ εὗρον ὅτι τὸ μὲν ἓνα κουδάριον ἐμπεριείχεν ἑνδεκά μετρά κλωστής, τὸ δὲ δέκα μόνον.

Ὁ διδάσκαλος ἐπαναλαμβάνει: Ἴδου δύο κἀδοι· ὁ μὲν εἶναι πλατύτερος, ὁ δὲ ὑψηλότερος· τίς δύναται νὰ μὲ εἴπῃ τίς τῶν κἀδων περιέχει περισσότερον ὕδωρ;

Ἐπειδὴ αἱ γνώμαι ἦσαν διάφοροι, ἐδέησε νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ μέτρομα· ἔλαβον μίαν οὐκᾶν καὶ εἶδον ὅτι ὁ μὲν ἠδύνατο νὰ χωρήσῃ δέκα τρεῖς, ὁ δὲ δεκατέσσαρας οὐκᾶδας.

—Εἰςέυρετε τώρα διατί ἀγοράζει τις μετὰ νόμισματα; ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος.

Τὰ παιδιά ἐκυττάζοντο, διότι δὲν εἶχον ἀκόμη ἐννοήσαι.

Ὁ διδάσκαλος λέγει: Νὰ σᾶς βοηθήσω. Ἴδου ἓνα τραπέζιον καὶ ἓνα φόρεμα· ποῖον ἐξ αὐτῶν ἀξίζει περισσότερον; Τὸ φόρεμα κἀμνει 50 δρ., καὶ τὸ τραπέζιον 40 δρ.

Ποῖον ἀξίζει περισσότερον;

Τὰ παιδιά.—Τὸ φόρεμα.

Ὁ διδάσκαλος.—Καὶ κατὰ πόσον;

Τὰ παιδιά.—Κατὰ 10 δραχμάς.

Ὁ διδάσκαλος.—Βλέπετε ὅτι μετεχειρίσθη τὴν δραχμὴν, δηλ. τὸ νόμισμα, διὰ νὰ μετρήσῃ ἢ νὰ καταδείξῃ τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων τούτων.

Ὁ Ἰωάννης ἐσχολίασεν ὅ, τι ἤκουσε κατὰ τὸν τρόπον του: «Μία σελούρα ἔχει 10 λεπτά, καὶ με δέκα λεπτά ἀγοράζομεν 42 βόλους· ὥστε τὸ πρῶν ἔδωκα 8 βόλους περισσότερον εἰς τὸν Παῦλον, ἀφοῦ τῷ ἔδωκα 20. Ἐὰν τὸ εἰςέυρον!»

Ὁ Παῦλος ἐφαίνετο λυπημένος, διότι ἐφοβείτο μὴν ὑποχρεωθῆ νὰ ἀποδώσῃ τοῖς 8 βόλους.

Ὁ διδάσκαλος τὸν ἀπήλλαξε τοῦ φόβου τούτου. Ἀνταλλαγῆ ἐλευθέρως συνομολογουμένη καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη εἶναι ἔριστική καὶ ἔγκυρος, λέγει, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν ἀκυρώσῃ.

Ἡ νομιμότης ἔρκει εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Παύλου, ἀλλὰ αὐτὴ μόνη πάντοτε δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει νὰ ἦναι τις ἐν τάξει ὄχι μόνον μετὰ τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν δικαιοσύνην.

Ἄλλως, ὡς θὰ ἴδωμεν ἄλλοτε, ἡ ἀξία ἀντικειμένου τινὸς μεταβάλλεται συχνά, καὶ ἡ τιμὴ δὲν δεικνύει τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος εἰς πάντα χρόνον, ἀλλὰ τί ἤξιζε τὴν στιγμὴν τῆς ἀγορᾶς ἢ τῆς ἀνταλλαγῆς.

—Πλὴν διατί λαμβάνουν χαλκοὺν, ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν νόμισμα διὰ νὰ μετρήσῃ τὴν ἀξίαν; ἠρώτησεν ὁ Παῦλος.

—Ἡ ἐξήγησις εἶναι εὐκόλος, ἀπήντησεν ὁ διδάσκαλος. Ἄλλοτε εἶλεγον: Τὸ δεῖνα πρᾶγμα ἀξίζει 3 πρόβατα, 4 πρόβατα, ἢ 2 βόας, 3 βόας. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἦτον ἥμιστα εὐχρηστον. Πρῶτον, ὄχι μόνον δὲν ἐτίθετο ἐντὸς τοῦ Ουλακίου καὶ ἦτον δυσμετακτόμιστον, ἀλλ' ἔπρεπε καὶ νὰ τρέφῃ τις τὸ νόμισμα τοῦτο· ἠδύνατο δὲ νὰ φθορῇ, καὶ τέλος ἦτον ἀδιαίρετον. Ἐὰν κόψῃς τὸ πρόβατον εἰς 2, εἰς 4 ἢ 8 τεμάχια, δὲν διατηρεῖται οὔτε δι' ἓνα μῆνα.

Σήμερον ἀκόμη ὑπάρχουσι μέρη εἰς τὰ ὅποια μετεχειρίζονται βστρακόν τι λεγόμενον κῶρις ἀντὶ νομισματος. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχουσι πολλὰ, χρειάζεται ἓνας γεμάτος σάκος διὰ νὰ ἀγοράζῃ τις ἓνα βοῦν, ὑπερ ὄχι εὐχρηστον, ἐνθὲ τὰ μέταλλα δὲν εὐρίσκονται ἐν μεγάλῃ ποσότητι, καὶ ἀποκτώνται διὰ μακρὰς καὶ ἐπιπόνου ἐργασίας, διατηροῦνται ἐπὶ μακροτάτους χρόνους, καὶ διασπείρονται εἰς μικρότατα τεμάχια ἀξίας ἀναλόγου τοῦ βάρους των.

Ἐννοεῖτε τώρα; ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος;

—Κάλλιστα, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης. Μετρεῖται ἡ σημερινὴ ἀξία πράγματός τινος;

—Εἰπέ κάλλιον, λέγει ὁ διδάσκαλος, ὅτι γίνεται γνωστὴ ἡ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξία, ἀφοῦ ἡ ἀξία ὑπόκειται εἰς μεταβολήν. Ἄλλ' ἂς μὴν ἐπιμεινωμεν εἰς τὴν λέξιν.

—Ἐπειτα, φυλάττει τις τὸ νόμισμα μέχρις ὅτου λάβῃ ἀνάγκην νὰ ἀγοράσῃ τι.

—"Ολος ο κόσμος το λαμβάνει, επαναλαμβάνει ο διδάσκαλος, διότι είναι εν τών μέσων τών διευκολυνόντων την συναλλαγήν τῶν προϊόντων δὲν θά παρείχαν τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν, καὶ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν φέρουν ἐντεταυπωμένην σφραγιδὰ τινά, δεικνύουσαν ἀκριβῶς τὴν ἀξίαν.

*Εἶσαι συνέται.

Α. ΒΕΡΚΑΡΛΑΚΗΣ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΗΡΙΟΥ

Ἐπιπέτα ἰδί καλ. βίβλ.

ΣΥΝΔΕΙΞΕΙΣ ΤΡΙΤΗ

Προϊόντα τῆς καύσεως. Ἰδὼν ἐκ τῆς καύσεως προερχόμενον φύσις τοῦ ὕδατος. Τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι σώμα ἀπλοῦν. Ἰδρυόγονον.

Ἐνθυμισθε βεβαίως ὅτι μετὰ τὴν τελευταίαν συνδιάλεξιν ἐχωρισθῆμεν ὅτε ἤρχισα νὰ σᾶς λέγω περὶ τῶν προϊόντων τῆς καύσεως τοῦ κηρίου καὶ εἶδομεν ὅτι μετ' ὀλίγης ἐπιτηδεύτητος ἠμποροῦμεν ν' ἀναγκάσωμεν ἐν κηρίον νῆ μᾶς δῶσθαι διαφόρους ὕλας. Εἶδομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ μία ὕλη ἣν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ λάβωμεν ὁσάκις τὸ κηρίον καίει καλῶς. Εἶναι δὲ ἡ ὕλη αὕτη ὁ καπνὸς ἢ ὁ ἀνθράξ. Προσέτι ἐμάθομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ ἄλλη οὐσία, ἣτις ὑφούται ὑπεράνω τῆς φλογὸς, δὲν διακρίνεται τόσον καλῶς, καθὼς ὁ καπνὸς, καὶ ὑπὸ μορφήν διάφορον, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ γενικοῦ βεύματός, τὸ ὅποιον, ὑφούμενον περὶ τὸ κηρίον, γίνεται ἀόρατον καὶ χάνεται. Ἀλλὰ δὲν ἀνεγνωρίσαμεν τούτων μόνον τῶν προϊόντων τὴν παρουσίαν. Ἐνθυμισθε ὅτι εἰς τὸ ἀναβαίνον βεῦμα, τὸ πηγάζον ἐκ τοῦ κηρίου, εὑρομεν καὶ μέρος δυνάμενον νὰ πυκνωθῆ εἰς τὸ κοχλιάριον, εἰς τὸ πινάκιον, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο ψυχρὸν ἀντικείμενον, καὶ ἄλλο μέρος μὴ πυκνούμενον.

*Ἄς ἰδῶμεν πρῶτον τὸ δυνάμενον νὰ πυκνωθῆ. Ὅτ' ἐξετάσωμεν, καὶ μετ' ἐκπλήξεως ὁ ἰδῶμεν ὅτι τὸ μέρος τοῦτο εἶναι οὐδὲν ἄλλο παρὰ νερόν. Βίς τὸ τέλος τῆς παρελθούσης συνδιάλεξεως σᾶς ὠμίλησα περὶ τούτου ἐν παρόδῳ, καὶ σᾶς εἶπα ὅτι καὶ τὸ νερόν εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ κηρίου ὅσα συμπεκνώνονται. Σήμερον θέλω νὰ προσέξωμεν περισσότερο εἰς τοῦτο, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὸ νερόν καὶ ὡς πρὸς τὴν γενικὴν αὐτοῦ ὑπαρξίν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἰδιαίτερος ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς σπουδῆς ἡμῶν.

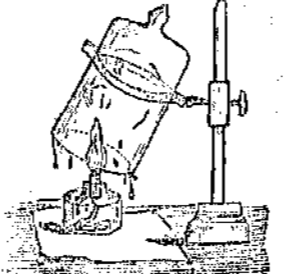
*Ἐλάθον τὰ μέτρα μου ὅπως κατορθώσω διὰ πειράματος νὰ συμπεκνώσω τὸ ὕδωρ τὸ περιεχόμενον ἐντὸς τῶν προϊόντων τοῦ κηρίου, καὶ τότε ὁ ἄσῃς δείξω τὸ ὕδωρ τοῦτο. Ἐκ τῶν καλύτερων τρόπων διὰ νὰ καταστήσω τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὕδατος ἐπαισιωτήν εἰς τόσους ἀκρατάς ἐνταῦθ' ὁ ἄσῃς εἶναι νὰ σᾶς ἐξηγήσω δραστὴν τινά δραστὴν τοῦ ὕδατος, καὶ ἔπειτα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸ πείραμα εἰς τὴν σταγόνα ἣτις ὁ ἄσῃς σχηματίσθ' ὑπὸ τούτου τὸ ἀγγεῖον. Ἐχῶ

ἐδῶ χημικὴν τινά οὐσίαν, ἀνακαλυφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἰμφρυ Ἀάβυ, καὶ ἐνεργοῦσαν δραστηριώτατα ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ὅτ' τὴν μεταχειρισθῶ λοιπὸν διὰ νὰ μᾶς δείξῃ τὴν παρουσίαν τοῦ ὕδατος. Ἡ οὐσία αὕτη καλεῖται ποτάσιον, διότι ἐξάγεται ἐκ τῆς ποτάσεως, τοῦ ἀλαλικοῦ ἁλάτος. Λαμβάνω λοιπὸν ὀλίγην ποσότητα ἐξ αὐτῆς, καὶ τὴν ῥίπτω εἰς αὐτὴν τὴν λεκάνην. Πλέπετε ἄμέσως ἀνάπτει, διότι ἡ λεκάνη περιέχει ὕδωρ. Βλέπετε ὅτι ἐπιπέσει καὶ παράγει κυανθὴν ἢ γαλανθὴν φλόγα. Τὸ ποτάσιον λοιπὸν καίει εἰς τὸ νερόν. Τώρα ἄς ἀφαιρέσω τὸ κηρίον τὸ καίον ὑποκάτω τοῦ ἀγγείου τούτου. Τὸ ἀγγεῖον περιέχει πάγον καὶ ἄλας, διὰ νὰ πυκνώθῃ διὰ τοῦ ψύχους τοῦ ὑδατώδους ἀτμοῦ οἱ ὅποιοι παράγονται ἀπὸ τὸ κηρίον, καὶ κολλῶνται εἰς τὸ ἀγγεῖον. Ὅτ' ἰδῆτε μίαν σταγόνα νεροῦ, προῖον συμπεκνωμένον τῆς καύσεως, νὰ κρέμαται ὑπὸ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τοῦ ἀγγείου. Ὅτ' ἰδῆτε ὅτι καὶ εἰς τὴν σταγόνα ταύτην τὸ ποτάσιον ἀνάπτει καθὼς καὶ ἐντὸς τοῦ νεροῦ τῆς λεκάνης. Ἰδὼν, καλεῖ ἀπαρράλλατος ὡς ἐκεῖ. Λαμβάνω ἄλλην σταγόνα εἰς τὴν πλάκα ταύτην τοῦ ὑαλίου. Ἄμα πλησιάσω τὸ ποτάσιον ὁ ἄσῃς γινώσκῃτε ὅτι εἶναι νερόν ἢ σταγὼν εἶναι δὲ τὸ νερόν τοῦτο προῖον τοῦ κηρίου. Ὅμοιος ἂν θέσω τὸν λύχνον τοῦ οἰνοπνεύματος ὑπὸ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο, ὁ ἄσῃς ἰδῆτε πάχνην νὰ κολλήσῃ εἰς αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ὑγράνῃ, καὶ ἡ πάχνη αὕτη εἶναι ἐπίσης τὸ προῖον τῆς καύσεως. Ἰστέτω ὅτι ὅταν ἰδῆτε νὰ πίπτωσιν ἀπὸ τοῦ ἀγγείου σταγόνες εἰς τὸ φύλλον τοῦτο τοῦ χαρτίου τὸ ὅποιον ἀπλόνω ὑπ' αὐτὸ, ὁ ἄσῃς ἀποδείξουν ὅτι ἡ καύσις παράγει ἱκανὴν ποσότητα ὕδατος. Ἄς προσμελίσωμεν. Ὅτ' ἰδῆτε ἄμέσως ἂν παρήχθῃ πολὺ νερόν. Τώρα, ἂν λάβω σωλῆνα φωταερίου, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν θέσω δοχεῖον περιέχον μίγμα τι φυκτικόν, δηλαδὴ παράγον ψύχους, ὁ ἄσῃς παραγάγῃ ὑπὸ τὸ δοχεῖον νερόν, διότι καὶ τοῦ φωταερίου ἡ καύσις ἐπίσης παράγει νερόν.

Σχ. 21.

Ἰδὼν τώρα φιάλη περιέχουσα ποσότητα τινα ὕδατος, ὕδατος καθαρωτάτου, ἀπεσαγμένου, παραχθέντος ἐκ καύσεως φωταερίου. Κατ' οὐδὲν αὐτὸ διαφέρει τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάσσης, τῆς βρύσεως, ὅταν καὶ ἐκείνη

Σχ. 22.

τὸ ἀποστάξωμεν καὶ τὸ καθαρίσωμεν. Τὸ νερόν εἶναι πανταχοῦ τὸ ἴδιον. Ἐνίοτε ἠμποροῦμεν δι' ἐπιτηδεύων τρόπων νὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὸ κᾶν ἐξ ἑνὸς σώμα δι' ὀλίγον καιρὸν, ἢ ἠμποροῦμεν καὶ ν' ἀφαιρώμεν ἀπ' αὐτοῦ διαφόρους διαλυθείσας ὕλας. Ἀλλὰ τὸ νερόν μένει πάντοτε τὸ ἴδιον, εἴτε στερεάν ἂν ἔχη μορφήν, εἴτε ὑγρὴν, ἢ ἀερίωδη. Ἰδὼν (δεικνύει ὁ καθηγητὴς ἄλλην φιάλην) νερόν παραχθέν ἀπὸ τῆς καύσεως συνήθους λύχνου. Μία λίτρα ἐλαίου, ἂν ἡ καύσις ἐγινε καλῶς, παράγει ὀλίγον περισσότερο μιᾶς λίτρας νεροῦ. Ἐδῶ ἔχω ἄλλο δείγμα νεροῦ, παραχθέντος διὰ μικροῦ πειράματος ἐκ κηρίου ἀγιοκηρίου. ἠμποροῦμεν νὰ δοκιμάσωμεν τὰς περισσοτέρας καυσίμους ὕλας, καὶ πάντοτε ὁ ἄσῃς ἰδῆτε ὅτι, ὅταν παράγωσι φλόγα, παράγουσι καὶ νερόν. Ἐύκολον σᾶς εἶναι νὰ κάμετε καὶ οἱ ἴδιοι τοιαῦτα πειράματα πρὸς τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ τὸ μέγα κοχλιάριον τοῦ ζωμοῦ, ἢ πᾶν ἄλλο τοιοῦτο ἀντικείμενον. Ἄν εἶναι καθαρά, καὶ ἂν εἶναι καλὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, διὰ νὰ μὴ συγκεντρῶνται ἡ θερμότης εἰς ἐν μέρος καὶ ἐμποδίσῃ τὴν πυκνωσίν, ὁ ἄσῃς ἰδῆτε τὸ νερόν νὰ πυκνῶνται ὑπεράνω τοῦ κηρίου.

Τώρα δὲ, θέλων νὰ προχωρήσω περαιτέρω εἰς τὴν θεωρίαν τῆς παραδόξου αὐτῆς παραγωγῆς τοῦ νεροῦ διὰ τῶν καυσίμων ὕλων καὶ τῆς καύσεως, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ σᾶς εἶπω ὅτι τὸ νερόν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ εἰς διαφόρους καταστάσεις. Ἴσως τὸ γνωρίζετε ἤδη ὑπ' ὄψιν τῶν μορφῶν. Πρέπει ἡμῶς νὰ προσέξῃτε ὀλίγον εἰς ὅτι, σᾶς λέγω, διὰ νὰ πεισθῆτε ὅτι ὑπὸ ὄψιν τῶν μεταμορφώσεως τοῦ μένει πάντοτε τὸ ἴδιον, ἐντελῶς καὶ ἀπολύτως τὸ ἴδιον, εἴτε κηρίον προῖον εἶναι, εἴτε ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ ἀλλὰ ἄλλοθεν λαμβάνεται.

Α. Ρ. ΠΑΡΚΑΝΗΣ.

*Εἶσαι συνέται.

Τὸ ἐπόμενον περιεχόμενον καὶ διδακτικὸν μυστήριον ἐστὶν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, πλεῖστα δ' ἀνατομώσεως αὐτοῦ ἐγένοντο ἐν Γαλλίᾳ.

Σ. τ. Δ.

ΟΙ ΜΕΛΛΟΝΥΜΦΟΙ ΤΗΣ ΣΠΙΤΖΒΕΡΓΗΣ

Α'

Πρωτὴν τινά, ὁ ἀξιότιμος Κ. Βανσκέπ, πλοῦσιος ναύκληρος τῆς Δουνκέρκης, ἠγέρθη μετὰ σπουδῆς ἀσυνήθους εἰς τὸν τακτικὸν καὶ ἡμερον αὐτοῦ εἶον.

Ἦτο ἀνὴρ σχεδὸν προβεβηκὸς τὴν ἡλικίαν ὁ Κ. Βανσκέπ, παχὺς, βραδυκίνητος καὶ ἀπαθής.

Κατὰ τὴν νεότητά του εἶχεν ἐργασθῆ συντόμως καὶ μετ' ὑπομονῆς, ὅπως δὲ οἱ Φλαμανδοὶ ἐργάζονται, ἵνα παρασκευάσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν πε-

ριουσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε. Διεκρίθη εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον καὶ διὰ τῆς τιμιότητός του κατόρθωσε νὰ ἐσελεύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν προϊσταμένων του, δὲν ἐστερεῖτο δὲ καὶ φυσικῆς τινος εὐφύας· ὅθεν κατ' ἀρχὰς μὲν κτύπησεν εἰς τὰς μικρὰς ἐργασίας, ἃς εἶχεν ἐπιχειρήσει, τέλος δὲ συνέστησε καὶ ἴδιον ἐμπορικὸν οἶκον ἀξιόλογον καὶ ἐξήρτυε πλοῦτα διὰ τὴν ἀλείαν τοῦ δνίσκου εἰς τὰς θαλάσσης καὶ διὰ τὴν τῆς φαλαίνης εἰς τὰς θαλάσσης τῆς Γροενλάνδης. Ἀπέστειλεν εἰς τὸ Ἄμβουργον, εἰς τὴν Κοπεγχάγην, εἰς τὴν Χριστιανίαν τὰ προϊόντα τοῦ τόπου του καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐλάμβανε φορτία ζύλων, δερμάτων, στεάτων, τὰ ὅποια ἐμπορεύετο.

Εἶχε χάσει εὐθὺς κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς εὐτυχίας του τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐνάρτεον σύζυγον του ἣτις ἐγκαρδίως εἶχε συμμετάσχει τῶν πρώτων του ἐργασιῶν. Πικρὸς τὴν εἶχε κλαύσει καὶ ἂν καὶ ἦτο ἀκάμνη νέος καὶ ἠδύνατο νὰ συνάψῃ ἀξιόλογον γάμον, οὐδέποτε ἐσκέφθη τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν στοργὴν τὴν εἶχε συγκεντρώσει εἰς τὴν μονογενῆ του θυγατέρα, τὴν φιλιτάτην του Ρόζαν Μαρίαν.

Πάντες ἀνωμολόγουν ὅτι ἐκείνητο ἱκανὴν περιουσίαν, οἱ ἐπισημότατοι δὲ τῶν τραπεζιτιῶν ὠμίλου περὶ αὐτοῦ μετὰ τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως. Οἱ ἔμποροι τῆς Δουνκέρκης τὸν εἶχον πολὺ λάκις τιμῆσει διὰ τῆς ψήφου των καὶ οἱ καλλίτεροι πλοίαρχοι ἐθεώρουν τιμὴν των νὰ κυβερνώσι τὰ πλοῖά του. Ἄν καὶ ἦτο δὲ πλουσιώτατος δὲν ἔζη λίαν πολυτελῶς· δὲν εἶχεν οὔτε ἵππους, οὔτε ἀμάξας, οὔτε ἐπαυλεις, σπανίως δὲ μόνον ἐδιδέτινα γεύματα. Ἦθελεν ὅμως εἰς τὰ γεύματά του καὶ εἰς τὰς δημοτελεῖς ἑορτάς τῆς Δουνκέρκης νὰ παρουσιάζηται ἡ πεφιλημένη του Ρόζα Μαρία ἐστολισμένη μετὰ τὰ πολυτιμώτατα ὑφάσματα καὶ τὰ λεπτότατα τρηχαστά. Ἄν τὸν ἐμελλε διὰ τὸν ἑαυτὸν του ἤθελεν ἡσυχος καὶ τακτικὸς ὡς ἐκκερμὸς ὠρολογίου νὰ βῆ ὁ βίος του καὶ εὐχαρισεῖτο συναισθανόμενος τὴν εὐζωίαν, ἣς ἀπήλασε. Πρὸ πάντων δὲ ἀκρα ἦτο ἡ εὐδαιμονία του ὅτε, τὸ ἐσπέρας, ἐχόνετο εἰς τὰ μαλακὰ του προσκεφάλαια, τὰ ὅποια ἦσαν πλήρη πετρῶν πτηνῶν θαλασσιῶν καὶ ὅτε, τὴν πρωίαν, κατὰ τὸ ἡμισυ ἐγρηγορῶς καὶ κοιμώμενος κατὰ τὸ ἡμισυ, διήρχετο ὥρας τινὰς ἀργὰς καὶ ἐξηπλωμένος ὡς ἀληθῆς σὺβαρίτης. Κατὰ μὲν τὸ θέρος δὲν ἐπέθετο νὰ ἐγερθῆ τῆς κλίνης εἰμὴ πολλὴν ὥραν ἀπ' οὗ ὁ ἥλιος ἤθελεν εἰσχωρήσει διὰ τῶν ἡμικλειστων παραθύρων του, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα δὲν ἤνοιγε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης του πρὶν ἢ ὁ ὑπηρετὴς ἤθελεν ἀνάψει τὴν θερμάστραν του. Τότε ἐκάθητο, ἐκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας καὶ περιέμενε. . . . Περιέμενε τὸ ἐλαφρὸν βᾶδισμα, τὸ ὅποιον ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἠκούετο καθ' ἐκάστην εἰς

τὸν διάδρομον καὶ καθ' ἑκάστην καθήδυνη τὰ πατρικά του ὄτα! Μόλις διέκρινε τὸ βᾶδισμα ἐκεῖνο ἐβρίπτετο πάλιν εἰς τὴν κλίνην καὶ προσεποιεῖτο ὅτι κοιμάται, ὁ ὑποκριτής! Καὶ ἐκείνη εἰσήρχετο, ἐκείνη, πρὸς ἣν ἔτεινε ὁ πρῶτός του λογισμὸς ἐισήρχετο ἡ ὠραία του Ρόζα Μαρία θαρράλεα καὶ μὴ πιστεύουσα πλέον εἰς τοὺς πατρικούς δόλους. Χωρὶς νὰ διστάσῃ, ἔσυρε τὰ παραπετάσματα. Ὡς ζώσα χαραυγὴ ἐπέχυνεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ πρῶτον φῶς, ἔπειτα τὸν ἠσπάζετο ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ προσέφευρεν εἰς αὐτὸν τὸν καφέν, τὸν ὅποιον εἶχε μόνη τῆς παρασκευάσει. Ἐνίοτε δὲ διὰ τὴν διασκεδάσῃ τὸν πατέρα τῆς ἡ κόρη προσεποιεῖτο καὶ αὐτὴ ὅτι τὸν ἐνόμιζε κοιμώμενον καὶ ἐν σιγῇ ἐκάθητο παρὰ τῇ κλίνῃ. Τότε ἐγέλα ἄσθεστον γέλωτα ὁ ἀγαθὸς πατήρ, ὡς μαθητὴς ἀπατήσας τὸν διδάσκαλόν του, ἔπινεν ἔπειτα τὸν καφέν του ἀτενῶς προσβλέπων εἰς τὴν θυγατέρα του καὶ ἠρώτα αὐτὴν περὶ τῶν πρακτέων κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἂν καὶ ἤξευρε καλῶς ὦραν πρὸς ὦραν τί αὐτὴ ἐμελεε νὰ πράξῃ; ἔπειτα ἔχι ἄνευ πόνου τὴν παρεκάλε: ν' ἀποσυρθῇ, ἐνεδύετο, ἦναπτε τὴν πίπικαν του καὶ κατέβαινε εἰς τὸ γραφεῖόν του.

Λέγει που ὁ Σατωβριάνδ παραδοξολογῶν ἴσως ὅτι ἡ τάξις εἰς τὰς συνηθείας μας μᾶς ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ τρελλαθῶμεν. Χωρὶς ποτὲ ν' ἀναγνώσῃ τὰ ἔργα τοῦ μεγαλωνύμου συγγραφέως τῆς Ἀταλᾶς καὶ τοῦ Ρεναίου, ὁ Κ. Βανσκέπ εἶχε περίπου τὴν αὐτὴν γνώμην. Ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ ἀκρίβεια ἐν παντὶ πράγματι προφυλάττουσι κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ παντὸς ἐπικινδύνου διανοήματος, ἀπὸ πάσης τολμηρῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπὸ τῆς βαρυθυμίας, συντελοῦσι δὲ εἰς τὴν ἡσυχίαν τοῦ πνεύματος καὶ εἰς τὴν υἰεῖαν.

Τάξιν λοιπὸν καὶ ἀκρίβειαν ἀπῆται αὐστηρῶς παρὰ τῶν ὑπαλλήλων του, παρὰ τῶν ὑπηρετῶν του καὶ παρ' αὐτῆς τῆς ἀγαπητῆς του Ρόζας Μαρίας, ἣτις ἂν καὶ ἐμειδίξεν ἔνιοτε διὰ τὰς λεπτολογίας διατάξεις τοῦ πατρὸς τῆς, ὑπῆκουεν οὐδὲν ἤττον ἐν παντὶ προθύμως καὶ μετὰ σεβασμοῦ. Τὴν δεῖνα ὦραν ὁ Κ. Βανσκέπ διένειμε τὴν ἐργασίαν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους του, τὴν δεῖνα ὦραν ἐδέχετο τοὺς πράκτοράς του καὶ ὅτε τὸ παλαιὸν τῆς Δουνκέρκης ὠρολόγιον ἐσήμαινε μεσημβρίαν, ὁ Κ. Βανσκέπ ἔπρεπε νὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν τράπεζαν, εἰς τὴν θῆσιν του, μετὰ τὴν περὶ τὸν τράχηλον, κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν. Τὸ φαγητόν του ἦτο καὶ αὐτὸ κανονισμένον ἐπὶ τῇ βράσει τῶν αὐτῶν συστηματικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἐντολάς τῆς Ἐκκλησίας· διότι ἦτο εὐσεβὴς καθολικὸς καὶ ἀγογγύστως ὑπέβαλλεν ἑαυτὸν εἰς τὰς περὶ νηστείας ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις. Ἐχὼν δὲ τὸ πάθος τοῦτο τῆς τάξεως, ἤπερ ἔβαινε κατ' ἔτος ἀξάνόμενον καὶ ἐνίοτε ὠμοίκαζε πρὸς ἀληθινὴν μακίαν, ἢ κατῆντα ἴσως νὰ ζυγίξῃ τὴν τροφὴν

καὶ τὸ ποτόν του ὡς ὁ δανὸς ποιητῆς Ὀλβερ, ἂν δὲν εἶχε καὶ τινὰς πρὸς τὴν ἠδονικὴν τάσιν, ἐνεκα τῶν ὁποίων ἀφελῶς ἐμέμφετο ἑαυτὸν χωρὶς νὰ δύνηται ν' ἀντιστῇ εἰς αὐτάς. Ἦγάπη νὰ βοῆξ κατὰ μικρὸν, στηρίζων ἐπὶ τῆς τραπέζης τοὺς ἀγκῶνας, φιάλην βορδιγαλείου οἴνου συνομιλῶν ἄμα καὶ ἀστεϊζόμενος μετὰ τῆς θυγατρὸς του, εὐχαριστεῖτο πολὺ ἐν ᾧ ἐκάπνιζε τὴν πίπικαν του ν' ἀπογεύεται ἠδέως κυαθίσκον ἐκλεκτοῦ καφέ, ἐν ᾧ ἐνέχυνε καὶ σταγόνας τινὰς πνευματώδους ποτοῦ καὶ τότε, τῇ ἐπιδράσει τῶν γαστρονομικῶν τούτων ἠδονῶν, καθιθύνοντο τὰ διανοήματά του καὶ εὐρύνετο ἡ καρδία του τόσον, ὥστε ἠδύνατο νὰ ὑπολάβῃς ὅτι ὁ Κ. Βανσκέπ ἦτο φιλόσοφος ἀκολουθῶν τοῦ Ἑπικουρίου τὰ δόγματα.

Τοιαύτας στιγμὰς ἐξέλεγεν ἡ ἀγαθὴ του κόρη ἵνα τὸν παρακαλέσῃ νὰ βοηθήσῃ πτωχὴν τινὰ οἰκογένειαν, ἢ νὰ ἐλεήσῃ δυστυχῆ τινὰ ὀφειλέτην καθυστεροῦντα τὸ χρέος του, ἢ νὰ συγχωρήσῃ αὐτὴν τινὰ πταίσαντα περὶ ἑαυτῆς οὐδὲν εἶχε νὰ ζητήσῃ. Ὁ πατήρ τῆς δὲν τὴν ἔφινε νὰ ἐπιθυμήσῃ τίποτε, προλαμβάνων καὶ τὰς ἐλαχίστας αὐτῆς εὐχάς.

Πρωῖν τινὰ ὁ ἥσυχος, ὁ ἀπαθὴς, ὁ ἀμετάβλητος Κ. Βανσκέπ ἠγέρθη τῆς κλίνης χωρὶς νὰ περιμείνῃ οὔτε νὰ ἀνάψῃ τὴν θερμάστραν του, ἂν καὶ ἐμέσαζεν ὁ χειμὼν καὶ ἦτο δριμύτατος κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, οὔτε νὰ προσέλθῃ ἡ θυγατὴρ του ἢ ἀγαπητῆ. Ἐνεδύθη τὸ πρωῖνόν του ἱμάτιον, περιεπάτησεν ὀλίγον ἐν τῷ κοιτῶνί του καὶ τρίβων διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον ὡς ἂν ἤθελε νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ἰδέας του.

«Ναί, εἶπε, εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφ' οὔτου τὸ σχέδιον αὐτὸ μὲ ἀπασχολεῖ, καὶ ἂν καὶ συνήθως εἶμαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου, καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἀπόψε δὲν ἠδυνήθην νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς; πρέπει νὰ τὸ ἐκτελέσω.... Ἄς ἴδωμεν, ἐπανάλαβεν ἀφ' οὗ ἐσκέφθη ὀλίγον διὰ τί νὰ διστάζω; ἢ φάλαίνα κατέλιπεν ἀληθῶς τὰς ἀκτὰς τῆς Σπιτζεβέργης, ὅχι ὅμως καὶ ἐντελῶς; ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ζῶα ἐξ ὧν δύναται τις νὰ ἐξαγάγῃ ἔλαιον καλλίτερον καὶ τοῦ τῆς φαλίνας, ὑπάρχουσι δέρματα, τὰ ὁποῖα πολὺ ἐπιζητοῦνται καὶ ὀδόντες, οἵτινες ἀξίζουσι ἕσαν τὸ ἐλεφαντοκόκκαλον. Ὁ ἐν Κοπεγχάγῃ ἀναποκριτής μου χθὲς ἀκόμη μοὶ ἔγραψεν ὅτι οἱ ἄλις τοῦ Χάμμερφες καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου ἐκέρδησαν ἄπειρα ἐκ τοῦ τοιοῦτου ἐμπορίου. Διὰ τί νὰ μὴ δοκιμάσω καὶ ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἐπιχειρήσιν; Ἀρκεῖ νὰ ἐξαρτῶσω τὸ νέον πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐναυπήγησα καὶ τὸ ὁποῖον ἦν βεβαίως εὐτυχὲς διότι ἔδωκα εἰς αὐτὴν τὸ ἔνομα τῆς κόρης μου... εἶνε λαμπρὸν πλοῖον, στερεὸν καὶ τὸ κυβερνᾷς ἐκείνος ὁ ἀτρόμητος Βλονδῶ, ὁ ὁποῖος τοσάνκις ἐταξείδευσεν εἰς τὴν Γροενλανδίαν· ἢ τῷ δῶσω ὡς ὑποπλοίαρχον τὸν Μαρσέλ, παλληκάρι μὲν φορᾶ...

Καὶ ἔπειτα τὸν προστατεύει καὶ ἡ κόρη μου τὸν νέον αὐτὸν ὑποπλοίαρχον· μοὶ φαίνεται μάλισα, ἂ! τί λέγω.... ἀνοησίας! Ἡ καυμένη ἢ Ῥόζα Μαρία εἶνε τόσον φρόνιμος· στοιχηματίζω ὅτι οὔτε τῆς ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὁ γάμος· ὅταν ἔλθῃ δὲ ἡ ὦρα ἐγὼ θὰ τῆς ἐκλέξω σύζυγον...»

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ καλὸς Κ. Βανσκέπ ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς του ὡς διὰ ν' ἀποδιώξῃ ἀχληρὰν τινὰ εἰκόνα. Πολάκις, ναί, εἶχε σκεφθῆ ὅτι ἦτο πλέον εἰκοσιν ἑτῶν ἢ Ῥόζα Μαρία καὶ ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ νὰ ἐκλέξῃ δι' αὐτὴν κατάλληλον ἄνδρα, ἀλλὰ πάντοτε ἡ ἰδέα αὐτῆ ἦτο ἀδυναρὰ δι' αὐτὸν καὶ ἐπέχυνε νέφος ἐπὶ τῆς διαιουγῆς του ψυχῆς. Πολλὰ καὶ καλὰ προτάσεις τῷ εἶχον ἤδη γίνεαι περὶ τούτου, χωρὶς δὲ νὰ ἠξέυρῃ τὸ διὰ τί ἠρνεῖτο πάντοτε. Ἦως ν' ἀφήσῃ εἰς ἄλλον τὸν γλυκὺν θησαυρόν του; Εἶνε πολὺ εὐνόητος ὁ πατρικὸς οὗτος ἐγωισμὸς καὶ τίς δύναται νὰ τὸν καταδικάσῃ;

Ἄϊδου λοιπὸν, ἐπανάλαβε, τὸ πλοῖόν μου θὰ κυβερνᾷται ὑπὸ δύο ἀνδρῶν, εἰς οὓς ἔχω πᾶσαν ἐμπιστοσύνην.

Ἦπρεπε ὅμως νὰ ἔχω καὶ καλοὺς ναύτας διὰ τὸ ταξειδίον αὐτὸ τῆς Σπιτζεβέργης... ὁ ἀπροσλάθω τοὺς καλλιτέρους μου, θὰ ἀξήσω τὴν μισθοδοσίαν των... καὶ ἐπὶ τέλους ἂν ἀποτύχῃ ἡ ἐπιχειρήσις, ἔχω δόξα τῷ Θεῷ ἱκανὴν περιουσίαν ἀκόμη, ὥστε νὰ μὴ αἰσθάνω τὴν μικρὰν αὐτὴν ζημίαν....»

Ἡ Ῥόζα Μαρία διέκοψε τὸν μονόλογον. Ἔβη εἰς τὴν θύραν ἐκπληκτος διότι ἔβλεπε τὸν πατέρα τῆς σηκωμένον τόσον ταχέως καὶ φοβηθεῖσα μήπως εἶχέ τι.

Ὁ Κ. Βανσκέπ τὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸ παράθυρον.

—Βλέπεις, τῇ λέγει, τὸ πλοῖόν μας ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἔχει τὸ ἔνομα σου, κόρη μου; οὐδέποτε καλλίτερον πλοῖον ἐξῆλθε τῶν ναυπηγείων τῆς Δουνκέρκης. Ὁ δὲ ἐξαποσειλωεὶς τὰ ἔσογατα τῆς γῆς, ἡ πόλις ἔλα θὰ διμείῃ περὶ τοῦ ταξειδίου του, θὰ γείνη λόγος περὶ τούτου καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ νομοῦ μας καὶ ἴσως εἰς τὰς τῶν Παρισίων, καὶ τὸ ἔνομα Ῥόζα Μαρία θὰ δοξασθῇ.

—Δὲν εἶμαι τόσον φιλόδοξος, ἀπήντησεν ἡ κόρη. Ἀλλὰ ποῦ θὰ τὸ στείλῃς; διότι, ὡς εἶπε, μοὶ εἶνε ἀγαπητόν, εἶμαι ἡ ἀνάδοχος του.

—Ποῦ; εἰς τὴν Σπιτζεβέργην.

—Εἶνε πολὺ μακρὰν ἡ Σπιτζεβέργη; ἠρώτησεν ἡ Ῥόζα Μαρία, ἣτις δὲν ἤξευρε πολὺ καλὰ τὴν γεωγραφίαν. Δὲν εἶνε, νομίζω, χιόρρα ἀνατοικητος ἐν τῷ μέσῳ τῶν πάγων;

—Ναί.

—Καὶ εἰς ποῖον θ' ἀναθέσῃς τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου;

—Εἰς τὸν Βλονδῶ, τὸν ὅποιον γνωρίζεις, καὶ εἰς τὸν Μαρσέλ Κοντοῦ, τὸν ὅποιον τοσάνκις μοὶ

ἐσύστησας, ἀπήντησεν ὁ πατήρ ἀσκαρδαμυκτεὶ παρατηρῶν τὴν θυγατέρα του.

—Ἄ! ἐφώνησεν ἡ Ῥόζα Μαρία κάτω νεύουσα. Ἐσίγησεν ἐπὶ μικρὸν, ἔπειτα δὲ διὰ φωνῆς προδιδούσης ἐσωτερικὴν ταραχὴν, εἶπεν·

—Ἀλλὰ τὸ ταξειδίον αὐτὸ δὲν εἶνε πολὺ ἐπικινδύνον;

—Ἐπικινδύνον! ἐπικινδύνον! Βέβαια ὅταν πηγαίῃ κἀνεὶς εἰς τὰς πολικὰς θαλάσσας δὲν εἶνε ὡς νὰ ἐπλεε μέσσα εἰς μίαν λίμνην, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸ θεωρῶ τόσον πολὺ ἐπικινδύνον ἀφ' οὗ διὰ τούτου ῥιψοκινδυνεύω σπουδαῖον μέρος τῆς περιουσίας μου.

—Καὶ διὰ τὴν ζῶην τῶν ἀνθρώπων, ἀνταπήντησε δειλῆ ἡ Ῥόζα Μαρία, ἣτις εἶνε ἀσυγκρίτως πολυτιμότερα τῶν τραπέζικων γραμματίων, ἐσκέφθη;

—Βεβαίως, κόρη μου. Πολλοὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν Σπιτζεβέργην καὶ ἤλλαν ὀπίσω. Ἄπλοὶ ἄλιες κἀμουν αὐτὸ τὸ ταξειδίον κατ' ἔτος.

—Καλὰ, πάτερ. Ἦξέυρω πόσον εἶσαι ἀγαθὸς καὶ ὅτι εἰς ὄλας σου τὰς ἐπιχειρήσεις φιλοφρόνως φροντίζεις περὶ ἐκείνων, οὓς ἔχεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σου· ἀλλ' ὅμως θὰ ἐπρωτίμων νὰ μὴ ὑπάγῃ τόσον μακρὰν ἡ Ῥόζα Μαρία.

—Ἐλα, παιδί μου, μὴ φοβῆσαι καὶ ἔσο βεβαία ὅτι ἐγὼ δὲν κἀμνω τίποτε χωρὶς νὰ σκεφθῶ προτῆτερα. Τώρα δὲ πρέπει νὰ σ' ἀφήσω καὶ πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ σ' ἐπανιδῶ πρὸς τῆς μεσημβρίας... Ἀλήθεια, ἐτοίμασε μετὰ τῆς γραίας μας Βέρθα; τὴν τράπεζαν διὰ δύο ἀκόμη. Ὁ ἀπροσκάλεσω τὸν Βλονδῶ καὶ τὸν Μαρσέλ διὰ νὰ διμυλήσωμεν καὶ περὶ τοῦ ταξειδίου.

—Καλὰ, ἀπήντησεν ἡ Ῥόζα Μαρία καὶ ἔπειτα τὰς παρειὰς τῆς πρὸς τὸν καλὸν τῆς πατέρα, ὅστις τὴν ἠσπάζετο τρυφερῶς· ἔπειτα κατέβη τὴν κλίμακα ἔχι ὡς τὸ συνήθως ταχέως, ἀλλὰ μᾶλλον περίφροντις.

Τὴν ἀπησχόλει καὶ τὴν ἐτάραττε τὸ ταξειδίον αὐτὸ τῆς Σπιτζεβέργης.

Ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, ὁ Βλονδῶ καὶ ὁ Μαρσέλ Κοντοῦ εἰσῆρχοντο εὐθύμως καὶ φιλικῶς περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βανσκέπ. Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες ἠγάπῳ πάντο εἰλικρινῶς καὶ ὅμως πολὺ διέφερον ἀλλήλων. Ἀλλ' ἀπατᾶται ὁ ἀποδίδων τὴν ἀγάπην τὴν συνδέουσαν δύο πρόσωπα εἰς τὴν ὁμοιότητα τῶν συναισθημάτων αὐτῶν αἱ ἀσφαλέστεραι τοῦναντίον, ἂν ἔχι αἱ κάλλισται φίλιαι συνδέουσι ἀνομοίους χαρακτῆρας. Εἶνε νόμος τῆς φύσεως, ὅστις ἐν τε τῇ ἠθικῇ καὶ τῇ φυσικῇ κόσμῳ τείνει εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς ἄρμονίαν τὰ ἀσύμφωνα, νὰ πλησιάσῃ τὸν νευρικὸν εἰς τὸν λυμφατικὸν, νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῶν πνευμάτων καὶ ἐπὶ τῶν κρᾶσεων συνδυασμῶν ἑτερογενῶν στοιχείων, χάρις εἰς τὸν ὅποιον μεταβάλλονται τὰ ἄτομα καὶ ἀμοιβαίως συμπληροῦνται.

Και βαδίζοντας μόνον ἑαυτὸν ἀντίς ἤθελεν ἴδει τὸν Βλονδῶ καὶ τὸν Μαρσέλ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Δουνκέρκης, θὰ ἐνόησε ἀμέσως πόσον διάφοροι ἦσαν κατὰ πάντα. Παχὺς καὶ βραχὺς ὁ Βλονδῶ ἐκρημάτο ἀπὸ τοῦ βραχίονος τοῦ κομψοῦ Μαρσέλ καὶ ἐφαίνετο στιβαρὸς χωρικὸς αὐτὸς παρὰ λεπτοφρεῖ νεανία.

Ἦτο πεντηκοντούτης ὁ Βλονδῶ, ἥσυχος καὶ ὁμοιος πάντοτε πρὸς ἑαυτὸν, εὐκολοκοινωνήματος τόσον, ὥστε οἱ ναῦται τοῦ προσεφέροντο πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς ὁμοιον ὄντα καὶ παρέβαινον οὕτως ἐνίοτε τοὺς αὐστηροὺς τῆς πειθαρχίας κανόνας. Ἦχε γείνει πλοίαρχος ἀπὸ ναύτου καὶ ἦτο ἡδὴ ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν πλοίαρχος.

Ὁ Μαρσέλ Καντοῦ ἦτο κομψός, εὐμορφος καὶ εὐκίνητος νέος. Ἦ φυσιογνωμία του εἰδείκνε γλυκύτητα ἅμα καὶ θάρρος. Ἦτο ἀπλοῦς καὶ ἀπερίττος περὶ τὴν ἐνδυμασίαν, ἀλλὰ καθαρώτατος. Ὁ Μαρσέλ ἦτο υἱὸς γεωμέτρου· πολὺ μικρὸς τὴν ἡλικίαν ἔμεινε ὀρφανὸς καὶ ἀνετράφη ὑπὸ θείας του τιμῆς, ἤκουσε δὲ μαθήματα εἰς τὴν ναυτικὴν σχολὴν τῆς Βρέστης· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπέδιδε πολὺ εἰς τὰ μαθηματικά, ἠναγκάσθη νὰ ὑπηρέτη εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικόν.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ δύο ἄνδρες, οἵτινες ἀδελφικῶς εἰσῆρχοντο εἰς τοῦ πλουσίου ναυκλήρου τὸν οἶκον. Ἦδὴ ὁ Κ. Βανσκέπ περιέμενε τοὺς συνδαιτυμόνας του εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐνθα εἶχε ἤδη παρατεθῆ τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ λεπτοτάτης καὶ καταλευκῆς ἑλλανδικῆς ἐθόνης καὶ φορτωμένη ὑπὸ πλήθους ἀργυρωμάτων, διότι ἤρθεσκετο νὰ ἐπιδεικνῆ πολλὴν πολυτέλειαν ὁσάκις προσεκάλει τινὰ εἰς τὴν τράπεζάν του ὁ πλοῦσιος ναύκληρος καὶ πολὺ ἠγάπα, ὡς εἶπομεν, εἰς τοιαύτας περιστάσεις νὰ ἐλθέη τὴν καλὴν Ῥόζαν Μαρίαν ὅσα τὸ δυνατόν καλλίτερον ἐστολισμένην. Ἀλλὰ διὰ τί τάχα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ κόρη ἐδίστασε τόσον νὰ ἐκλέξη ἐν μεταξὺ τῶν πολλῶν τῆς φορεμάτων; Διὰ τί τασάκις ἐκτενίσθη καὶ ἐξεκτενίσθη καὶ τέλος ἐπεκαλέσθη τὰς συμβουλὰς τῆς Βέρθας, τῆς φρονίμου τροφῆς τῆς; Ἦθελε νὰ ἦνε ὡραία τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δὲν εἶχε ἄλλο ἐν ἑαυτῇ τὸ συναίσθημα τῆς ἀληθοῦς κομψότητος, τῆ ἑλλειπεν ἰδίως τὸ συναίσθημα τῆς ἁρμονίας τῶν χρωμάτων, τῆς μουσικῆς ταύτης τοῦ βλέμματός· κατὰ τοῦτο δὲ ἐλάχιστα ἦτο ἡ Βέρθα ἁρμοδία νὰ τὴν βοηθήσῃ. Καὶ κατέβη εἰς τὸ ἐστιατόριον τόσον ποικίλη κατὰ τὰ χρώματα καὶ τόσον φορτωμένη ὑπὸ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ὥστε ὁμοιάζε πρὸς εἰδωλὸν ἰνδικόν. Ὁ Μαρσέλ, ἀφ' οὗ εὐγενῶς ἐχαιρέτισεν αὐτήν, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν ὡς ἂν ἡ πλήμυρα ἐκείνη τοῦ χρυσοῦ, τοῦ ἀργύρου, τοῦ κοραλλίου καὶ τῶν χρωμάτων νὰ προσέβαλλε τοὺς ὀφθαλμούς του. Ὁ Βλονδῶ ἤνοιξε μεγάλους τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τὴν εὖρε ὡραίαν, ἐξαισίαν. Ἀλλ' ἐκείνη συνηθάνθη εἶαν ἐγγύπωσιν εἶχε κά-

μει εἰς τὸν Μαρσέλ καὶ ἐταράχθη τόσον, ὥστε δυσκόλως ἠδυνήθη νὰ γείνη κυρία ἑαυτῆς.

Καὶ ἀληθῶς δὲν ἦτο ἄσημος τοῦ Βανσκέπ ἡ κόρη, ἀλλ' εἶχε τὴν χονδρὴν καλλονὴν τῶν εἰδωλῶν τοῦ Ρουβενς. Εἶχε πρὸς τοῦτοις ἰσχυροτέραν τοῦ δέοντος τὴν φωνὴν καὶ ἄναρθρον καὶ χαρῶν τὸν λόγον. Ἀς προσθέσωμεν δὲ ὅτι ὀλίγιστον καιρὸν εἶχε ἀφιέρωσι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν στολισμὸν τοῦ πνεύματός της. Δὲν εἶχε ἀναγνώσει εἰμὴ συνοπτικὴν τινα ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν, ἅπαξ δὲ τυχαίως ἐλίγας σελίδας τοῦ περιπαθοῦς τοῦ Σαινπιερ ἔργου «Τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Βεργινίαν», ὅπερ κατὰ τρόπον τόσον παραξένον τὴν εἶχε ταράξει, ὥστε ἔσπευσε νὰ κλείσῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ ἐξομολογήσῃ τὴν συγκίνησίν της εἰς τὸν πνευματικὸν της. Δὲν ἐγνώριζεν οὔτε τὰ τρυφερὰ τοῦ Θωμᾶ Μοῦρ ἔξματα, οὔτε τὰ ἐπικινδύνα ποιήματα τοῦ Βέρνον, οὔτε τὰ δικασμότερα τῶν ἔργων τῆς γαλλικῆς μουσικογραφίας· καὶ ἂν τὴν ἠρώτασι τί εἶνε ὁ Γκαίτε, δὲν θὰ ἤξευρε νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἂν ἦνε ἄνθρωπος ἡ πόλις.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο χυδαία ἡ Ῥόζα Μαρία διότι ἡ ἀληθὴς ἀγαθότης οὐδέποτε δύναται νὰ ἦνε χυδαία, ἡ δὲ Ῥόζα Μαρία ἦτο αὐτὴ ἡ ἀγαθότης. Πάντες ὅσοι ἐγνώριζον αὐτὴν τὴν ἠγάπων. Ὁ Βλονδῶ, ὅστις τὴν ἐγνώριζεν ἀπὸ τῆς μικρᾶς αὐτῆς ἡλικίας, τὴν ἐθεώρει ὡς τὸ πρότυπον ἀνθρωπίνης τελειότητος. Ὁ Μαρσέλ ἠσθάνετο πρὸς αὐτὴν σεβασμὸν καὶ εὐγνωμοσύνην διότι ἤξευρεν ὅτι πολλάκις αὐτὴ αὐτοθελήτως εἶχε μεσολαβῆσει ἵνα τῇ δώσει ὁ πατήρ της ὑπηρεσίαν ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατόν καλλιτέροισ ἔσοις. Ἄν ἦθελε οὕτως νὰ ἦνε ὁ Μαρσέλ ὀλιγώτερον ἰδανικὸς ἢ νὰ ἔχη πλειοτέραν πείραν τοῦ κόσμου, θὰ ἐξέστημα κάλλιον τὰ ἐξαιρετικὰ πλεονεκτήματα τῆς νεαρᾶς προστατρίας του, θὰ ἀνεγνώριζε καὶ θὰ ἐθαύμαζε τὴν ἀθωότητα, τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν ἀρετὴν της καὶ τότε...

Ἀλλ' εἰς ποῖον τάχα δὲν συνέβη νὰ πλανηθῇ εἰς τὰς νεφελώδεις τρίβους τοῦ βίου, ὡς ὁ ὁδοιπόρος ὅστις ἀποπλανᾶται εἰς ἀτραπούς, ἀς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἐπικαλύπτει, νὰ μὴ διακρίνῃ ἐν τῇ πορείᾳ του τὸ εὐνοϊκὸν φῶς ἐστίας, παρὰ τῆ ὁποῖα θὰ εὗρισκε σωστικὸν καταφύγιον, ἀλλὰ ν' ἀποπλανᾷ αὐτὸν ἡ ἀπατηλὴ λάμψις φωτεινοῦ τινος μετεώρου; Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, πιστευόμενος ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου ἡ θεία Πρόνοια νὰ μὴ ἔθεσεν ἅπαξ τοῦλάχιστον κατὰ τὸν βίον του πρόσωπον, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχῆ· πολλοὶ ὅμως δὲν τὸ βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦτο, καὶ ἂν τὸ ἐλέπωσι ἀποτυφλοῦνται ἐκόντες καὶ τρέπονται πρὸς ἄλλα.

Ἦλθον τῶν δύο ναυτικῶν ὁ Κ. Βανσκέπ εἶχε προσκαλέσει εἰς τὴν τράπεζάν του καὶ φίλον τοῦ τινος τραπεζίτην μετὰ τῆς θυγατρὸς του, ἡτις ἦτο τῆς αὐτῆς μετὰ τὴν Ῥόζαν Μαρίαν ἡλικίας.

Ὁ τραπεζίτης οὗτος, ἄνθρωπος κατ' ἐξοχὴν μάταιος καὶ ἀπαιτητικὸς, ἐθεώρει τὸν ἑαυτὸν τοῦ εὐφρέστατον καὶ λίαν ἐπιχειρηματικόν· ἡ φύσις, ἐνόμιζε, τὸν εἶχε ἀδικήσει καταστήσασα αὐτὸν ἔμπορον. Μόλις ἐκάθηθεν εἰς τὴν τράπεζαν ἤρχισε νὰ διηγῆται ποια ταξείδια ἐπεθύμει νὰ κάμῃ. Ἐπεθύμει νὰ περιέλθῃ τὸν κόσμον μετὰ τοῦ Δαπλακίου, μετὰ τοῦ Μοντραβέλου νὰ πλεύσῃ εἰς τὸν ποταμὸν τῶν Ἀμαζόνων, νὰ χωθῆ εἰς τοὺς πάγους τῆς Ἀδελίας μετὰ τὸν Δουμν Δουβίλλ, νὰ... νὰ... Καὶ ταῦτα λέγων ἀπετείνετο μάλιστα πρὸς τὸν Βλονδῶ, ὃν μάλιστα προσεπάθει νὰ παρασύρῃ εἰς τυχεύτας συζητήσεις. Ὁ πλοίαρχος ἦτο ὅλως ἐναντίου χαρακτηρῶς· σιγηλός, μετριόφρων, ἥσυχος. Εἶχε μάθει πολλὰ ἰσπανικὰ γινωμικά, refinares, καὶ δι' αὐτῶν ἀπῆντα.

Ἐνῶ δὲ τραπεζίτης προσεπάθει νὰ θαυμασθῶσιν ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις του, ἡ θυγάτηρ του, ζωηρὰ καὶ ἱκανῶς ὡραία, ἂν θέλῃ καὶ κομψοεμφανὴς ὄλιγον, ἐπειράτο νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ νεαροῦ ὑποπλοίαρχου. Ἀλλ' ὁ κελὸς Μαρσέλ δὲν ἐφρόνιτο πολὺ πρὸς τὴν ἡκουσὴν μετὰ τὴν ἀπροσεξίαν καὶ μετὰ πολλὴν ἀπάθειαν τὴν παρετήρει. Ἦκουε τὴν περὶ ταξείδιων ὀμιλίαν τοῦ τραπεζίτου, καὶ ἂν καὶ ἀνεγνώριζε πόσον ἀνόητος καὶ ματαιόδοξος ἦτο ὁ λέγων, οὐδὲν ἤττον ἐξήχητο ἡ φαντασία του.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς σιγῆς ὁ τραπεζίτης ἀποτεινόμενος πάλιν πρὸς τὸν πλοίαρχον τῷ λέγει· —Θὰ ἐπιχειρήσῃτε τὰ νῆσον πλοῦν, ὅστις, ἐλπίζω, θὰ ἦνε εὐτυχέστατος καὶ διὰ σῆς καὶ διὰ τὸν παλιὸν μου φίλον Βανσκέπ, ἀλλ' ὅστις, ὁμολογῶ, δὲν στρεφεται κινδύνων. Δὲν φοβείσθε; — Quien sembla a Dios espera, ὅστις σπεύρει ἐλπίζει εἰς τὸν Θεόν, ἀπήντησεν ἀτάραχος ὁ Βλονδῶ.

Ἡ ἀπάθεια καὶ ἡ βραχυλογία τοῦ πλοίαρχου ἀπεθάρρυνον τὸν τραπεζίτην, ὅστις στραφεὶς τότε πρὸς τὸν Μαρσέλ τῷ λέγει·

—Καὶ σέε, κύριε, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔχητε εἰς τὸν νοῦν σας ἴσως καλὴν τινα ἀνακάλυψιν;

—Ἀνακάλυψιν! ἀπήντησεν ὁ νέος ἀνακιετήσας, διότι ὁ λόγος οὗτος ἐψάυσε τὴν εὐαισθητοτέραν χορδὴν τῆς καρδίας του· παρηλθεν ὁ καιρὸς τῶν μεγάλων γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Μαρσέλ διεξῆλθεν εὐγλώτως καὶ διὰ μακρῶν τὴν ἱστορίαν οὕτως εἶπεν πλῆσαν τῶν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων. Ἐπειτα δὲ σιγήσας ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν ὡς ἂν ἠσχύνετο διότι ἐπὶ τῶσιν ὄραν εἶχε ὀμιλήσει.

Ἡ Ῥόζα Μαρία ἀκουσθεμένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς τραπεζῆς τὸν ἤκουε μετὰ θρησκευτικῆς σιγῆς. Ἄν καὶ δὲν ἐνόηε πάντα ὅσα ἔλεγεν ὁ νέος, ἠσθάνετο ἑαυτὴν ὡς ἂν δεδεμένην πρὸς

τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην γλῶσσαν. Ἡ κομψοπρεπὴς Ἐμμα ἤκουε καὶ αὐτὴ. Ἀλλ' ἔστρεφεν ἐνίοτε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν εὐγλωττον ὑποπλοίαρχον καὶ ἐνόμιζε ὅτι τὸν παρεκάλει δι' αὐτοῦ ν' ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτὴν τὰς ποιητικὰς φράσεις του.

Ὁ τραπεζίτης ἀπειρημένονεν ὅσας ἠδυνήθη φράσεις ἵνα κάμῃ χρῆσιν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι.

Καὶ ὁ Κ. Βανσκέπ ἐθαύμαζε καὶ ὁ Βλονδῶ δὲ ἀπαθής. Ἀλλ' οὗτος παρατηρήσας τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Ῥόζας· «μὰ τὸν Θεόν, εἶπε, δὲν ἀπατάμαι». Εὐθὺς δὲ ἅμα ἠγέρθησαν ὅς τραπεζίτης· «εἰς τὰς πέντε, εἶπε πρὸς τὸν Μαρσέλ, ἔσο εἰς τὸ καφενεῖον, ἔχω νὰ σοῦ ὀμιλήσω».

XAVIER MAURMIEU
Ἡρώτης τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Ἐπιτελ. συνέγραψε

ΑΙ ΝΙΚΟΒΑΡΙΑΙ ΝΗΣΟΙ

Ἐκ γερμανικοῦ συγγραμματος, προσφάτως ἐκδοθέντος.

Περὶ τοῦ συμπλέγματος τοῦτου τῶν νήσων τῶν καμμένων πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου Σουμάτρας (ἄνωθεν τῆς Αὐστραλίας) καὶ οὐχὶ μακρὰν τῶν παραλίων τῆς Βερμανίας πολλάκις ἐγένετο λόγος.

Αἱ νῆσοι αὗται, αἵτινες ἐγένοντο ἀντικειμενον ἐρευνῶν καὶ περιηγήσεων, ἦσαν ἀποικία τῶν Δανῶν μέχρι τοῦ 1818, ὅτε οἱ Δανοὶ τὰς ἐγκατέλιπον ὡς ὅλως ἀχρήστους αὐτοῖς. Τῷ 1869 τὰς κατέλαβον οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες ἐπὶ τῆς μεγαλητέρας αὐτῶν, τῆς Καμόρτας, ἐστήσαν ἀποικίαν καταδικῶν καὶ τακτικὴν ἀτμοπλοικὴν συγκοινωνίαν. Ἦλθον δὲ οἱ Ἄγγλοι εἰς συνάφειαν πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν νήσων, οἵτινες ἕνεκα τῶν πολλῶν πειρατῶν ἐφοβοῦντο τοὺς ξένους. Διὰ τῶν Ἀγγλῶν ἐξεπολιτίσθησαν ὀλίγον αἱ νῆσοι αὗται.

Ἀντικρὸ τῆς Καμόρτας κείνται αἱ δύο νῆσοι Ναγκώρη καὶ Τριγκούτη, αἵτινες σχηματίζουσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἀσφαλτέστατον λιμένα, ἔχοντα δύο ἐξόδους.

Αἱ τρεῖς αὗται νῆσοι εἶναι αἱ ἐπιστημότεραι τοῦ ὄλου ἀρχιελάγους τῶν Νικοβαριῶν.

Τὸ ἀρχιπέλαγος τοῦτο, ὀλίγον ἀπέχον ἀπὸ τῶν Ἀνδαμαντῶν νήσων, διαιρεῖται εἰς τρία τμήματα· α' τμήμα, τὸ καὶ μεγαλειότερον, τὸ πρὸς μεσημβρίαν, περιέχον τὰς νήσους Μεγάλην καὶ Μικρὰν Νικοβαριῶν, ὧν ἡ πρώτη ἔχει ἔκτασιν 20 περίπου γεωγραφικῶν λευγῶν, ἡ δευτέρα δὲ τὸ τρίτον μὲν αὐτῆς β' τμήμα, τὸ μεσαῖον, περιέχον ὀκτώ νησίδια, ὧν τὸ μεγαλειότερον, ἡ Καμόρτα, ἔχει μῆκος μὲν τριῶν καὶ πλάτος 1 1/2 γεωγρ. λευγῶν τὸ γ' τμήμα εἶναι τὸ βόρειον, περιέχον τρία νησίδια. Αἱ νῆσοι Νικοβαρία εἶναι βουνώδεις, εὐφοροὶ, καὶ κατοικοῦνται ὑπὸ φυλῆς, κρατοῦσης τὸ μέσον μεταξὺ Μαλέων καὶ Βουρμάνων· ἔχουσι τὸ δέρμα καστανόχρουν ἀ-

νοικτόν, κόμην μαύρην και λείαν, γένειον άραιόν, καστανόχρους όφθαλμούς, βίνα πλατείαν, χείλη παχέα τὸ ἀνάστημα των είναι ἀνάλογον, και ὅμοιον τοῦ τῶν Εὐρωπαϊών. Ὡς πολλοὶ ἄγρια φυλάει, οὕτω και οἱ Νικοβάριοι παραμορφώνουν τὰ σώματά των, πλατύνοντες τὸ κρανίον τῶν νηπίων, τρυπῶντες τὰ ὠτά των, τὰ χείλη, τὴν βίνα διὰ ξύλων, πανίων, ὕλων και κακαυμένων φυσεκίων.

Ὁ πληθυσμὸς τῶν νήσων είναι πολὺ ἀραιός. Πλούτη και κτήσεις είναι τι σπάνιον. Θεωρεῖται πλούσιος ἀνὴρ ὁ ἔχων 400 ρουπίνας (1 ρουπίνα δρ. 2.60), ὁ ἔχων πολλοὺς χοίρους, πολλοὺς κοκοφοίνικας και πολλὰ τέκνα.

Ἄξιοπεριέργως είναι ἡ ὀλιγοτεχνία πλεῖστα ὄσαι οἰκογένειαι δὲν ἔχουν κανὲν τέκνον, ἄλλαι δὺο μόνον ἢ τὸ πολὺ τρία. Οἰκογένεια ἔχουσα τέσσαρα τέκνα εἶναι τι σπανιότατον. Ὀλιγώτερα είναι τὰ θήλαα ἢ τὰ ἄρρνα διὸ και ἐν ταῖς νήσοις ταύταις πολὺ πλέον ἐκτιμᾶται ἡ γυνὴ ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς. Πολυανδρία ὅπως ὑπάρχει ἐν τῇ νήσῳ Σεϋλάνῃ, δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς Νικοβαρίαις, ἡ δὲ πολυγαμία εἶναι τι φυσικῶς ἀδύνατον.

Ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις γίνεται προῖμως αἱ κόραι ὑπανδρεύονται μεταξὺ τοῦ 13^{ου} και τοῦ 15^{ου} ἔτους τῆς ἡλικίας των ὁ γάμος δὲν γίνεται διὰ διαπραγματεύσεως, ἀλλὰ δι' ἔρωτος και συμπαιθείας. Ἡ προῖξ τῶν γυναικῶν σύγκειται συνήθως ἐκ χοίρων, και κοκοφοινίκων. Παρὰδόξως πῶς ὅμως δὲν είναι ἡ γυνὴ ἢ μεταβαίνουσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ μετοικεῖ εἰς τὴν καλύβην τῶν γονέων τῆς νέμφης. Διὸ και οἱ γονεῖς, οἱ ἔχοντες μόνον υἱοῦς, βλέπουσι βαθμυδῶν τὴν καλύβην των ἐρημομένην, ἐν ᾗ τοῦναντίον ὁ πατὴρ πολλῶν θυγατέρων βλέπει ἀξάνοντα καθ' ἐκάστην τὸν κύκλον τῶν φιλιτάτων του.

Πλήρης ἐλευθερία δίδεται εἰς τὴν γυναῖκα μῆτε κρύπτεται ἐν γυναικωνίτῃ μῆτε καλύπτει τὸ πρόσωπόν της περιφέρεται, ὡς ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρως πανταχοῦ και ἀγαπάται πολὺ παρὰ τῶν τέκνων της. Ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρός, ἡ γυνὴ γίνεται κυρία τῆς οἰκίας. Συγκινητικὴ ὄντως εἶναι τῆς ἐγκύου γυναικὸς ἡ περιποίησης τῶν αὐτῆ ὄσον και ὁ σύζυγός της ἀπαλλάττονται ἀπὸ πάσης ἐργασίας αἱ ἡμέραι των ὅλαι εἶναι εορτάσιμοι, καθ' ἃς ἐπισκέπτονται τοὺς συγγενεῖς των ὅπου ἐμφανίζονται ἐπικρατεῖ χαρὰ, πρὸς τιμὴν αὐτῶν σφάζεται ὁ παχύτερος χοῖρος, και συνήθως προσκαλεῖται ἡ γυνὴ νὰ σπείρη ἰδίαις χερσὶ σπόρους εἰς τοὺς κήπους ὑπάρχει ἡ ἰδέα ὅτι ὁ σπόρος οὗτος, ὁ διὰ χερσὶ ἐγκύου γυναικὸς σπειρόμενος, ἰδιαιτέρων θὰ ἔχη εὐφορίαν.

Πάντα ταῦτα ἐκπηγάζουσι ἐκ τῆς μεγάλης ἀγάπης, ἣν τρέφουσι οἱ Νικοβάριοι πρὸς τὰ

τέκνα αὐτὰ θεωροῦσι τὸν ὕψιστον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν.

Εἰς τὰς καλύβας των δέχονται μετὰ μεγίστης προθυμίας οὐ μόνον συγγενικά τέκνα, ἔχοντα ἀνάγκην περιθάλψεως, ἀλλὰ και ὅλους ξένα παιδιά, ἐνίοτε δὲ μικροὺς μαύρους ναυαγούς, ἐβριμένους ἀπόρους και ἐλεεινούς εἰς τὰ παράλια των.

Ὁ Εὐρωπαῖος, ὁ βλέπων τὴν ἀτελῆ αὐτῶν ἐνδυμασίαν και τὴν ἐλευθερίαν περὶ τὴν σχέσιν τῶν δύο φύλων, ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὰ ἔθνη αὐτῶν είναι ἀρκούντως ἐλεύθερα. Τοῦτο ὅμως δὲν συμβαίνει και σπανιότατον φαινόμενον παρὰ τοῖς Νικοβαρίοις είναι ἀπιστος γυνή. Συχνότερα είναι παρ' αὐτοῖς τὰ διαζύγια συνεπέξ διχονοίας. Ὅταν δὲ τὸ ἐν τῶν διαζευχθέντων μερῶν συνάψῃ νέον γάμον, τὰ τέκνα τοῦ πρώτου γάμου δὲν μεταβαίνουν παρὰ τῆ νέου ἀνδρογύνου, ἀλλὰ παραδίδονται εἰς συγγενεῖς.

Ὅπως πρωτότυπον είναι τὸ πολίτευμά των. Παρ' αὐτοῖς δὲν ὑπάρχει ἡγεμῶν και ὑπήκοι κατὰ τὴν ἐννοίαν ἡμῶν.

Ἐν πολλοῖς χωρίοις εὐρίσκονται ἀρχηγοὶ τινες, φέροντες ὀνόματα διάσημα οἷον Νέλσον, Ἰόνσον, Λούδιον. Ἄλλ' οὗτοι είναι προῖον Ἀγγλικὸν και χρησιμεύουσι ὡς μεσίται τρόπον τινὰ μεταξὺ τῶν Ἀγγλων και τῶν ἐντοπίων.

Γνωρίζουσι δὲ οὗτοι τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν και είναι ἀνθρωποι νοήμονες, ἐπιφελοῦμενοι τῆς θέσεώς των πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν τιμῆρον. Εἰς τούτων, Λούδιον ἐνόματι, ἀρχηγὸς τοῦ χωρίου Μαλάκκας, ἦτο υἱὸς ναυαγοῦ Ἀφρικανοῦ και εἶχε τὰ χείλη παχέα και τὴν κόμην δασεῖαν. Ἐθεωρεῖτο ἐν τῷ χωρίῳ αὐτοῦ ἀνὴρ πλούσιος και ἱερέυς. Ἐμπειροὺς δὲ και περὶ τὴν ἰατρικὴν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἰργάζετο ὡς οἱ λοιποὶ ἀνδρες, ἐκαλλιέργει τοὺς ἀγροὺς ἰδίαις χερσὶ και ἐν γένει ἐξετέλει ἔργα χειρῶνακτος ἀγογγύστως και ἀνευ τινὸς ὑπερηφανίας. Ἐνώπιον Εὐρωπαϊῶν εὐχαριστεῖτο νὰ φορῆ εἶδος τι στολῆς, κακοσημμένης διὰ φαντασιωδῶν παρασήμων, και ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἐφόρει πῖλον ὑψηλὸν εὐρωπαϊκὸν, πλήρη λίπους και κηλίδων.

Ἀστυνομία δὲν ὑπάρχει διότι οἱ Νικοβάριοι ὡς ἐκ τοῦ ἠπίου αὐτῶν χαρακτῆρος οὐδεμίαν ἀνάγκην αὐτῆς ἔχουσι μῆτε κλέπτουσι ποτε, μῆτε φονεύουσι, μῆτε ψεύδονται τιμῶσι δὲ τοὺς πρεσβυτέρους των ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ τηροῦσι τὰς δέκα ἐντολάς, ἃς ἐντελῶς ἀγνοοῦσι, κάλλιον ἢ ἡμῶν, τῶν γινωσκόντων αὐτάς.

Περὶ ηγητῆς τις, ἐρωτήσας Νικοβάριον, πῶς θὰ ἐτιμωρεῖτο ἐν τῇ χώρᾳ του ἐγκλημα, ἀπήνητησεν ἀφελῶς ἢ ἢμεις δὲν ἐγκληματοῦμεν, εἰμεθα ὅλοι καλοὶ ἀνθρωποι εἰς τὰς χώρας σας ὅμως πρέπει νὰ ἦναι πολλοὶ κακοὶ ἀνθρωποι διότι πρὸς τί ἄλλο θὰ εἶχετε τόσα κανόνια και

τουφέκια; Ὅσάκις συμβῆ κλοπῆ τις, ὅπερ σπανιότατον, παραδίδεται ὁ κλέπτης εἰς τὴν γενικὴν περιφρόνησιν, και είναι ἠναγκασμένος ν' ἀποφύγῃ τὰ χωρία. Διαφορὰ λύνεται διὰ τῶν συγγενῶν, και ὁ ἔχων ἀδικὸν ὀφείλει νὰ δώσῃ γεῦμα συμφιλώσεως. Ῥήξεις και ξυλοκοπήματα διαλύονται διὰ τῆς παρεμβάσεως τῶν γυναικῶν, και καταλήγουσι πάλιν δι' εορτῆς. Πάντα ταῦτα ἀποδεικνύουσι τὴν ἀγαθότητα τῆς φύλης ταύτης. Εὐρέθη ἐν τινὶ νήσῳ Εὐαγγελίον, ἀγγλιστὶ γεγραμμένον, ἐν ᾗ ὁ πλοίαρχος Γρενι εἶχε τὴν ἐξῆς σημείωσιν. Καθ' ὅλους τὰς μακράς μου θαλασσοπολίας ἐπὶ 38 ὅλα ἔτη, εὗρον τοὺς Νικοβαρίους τὸ ἐναρετώτατον πάντων τῶν ἐθνῶν. Βεβαίως ἐάν που σώζεται ἀκόμη ὁ χρυσοῦς αἰὼν, τοῦτο είναι ἐν ταῖς Νικοβαρίαις νήσοις.

Ἀπλοϊκὴ, ὡς τὰ ἔθνη των, είναι και ἡ θρησκεία των. Πιστεύουσι εἰς κακὸν δαίμονα (Ἴβι καλούμενον), εἰς ὃν ἀποδίδουσι ἔτι κακὸν τοὺς συμβῆ προσφέρουσι δὲ αὐτῷ θυσίας συγκειμένους ἐκ μικρῶν τεμαχίων φαγητοῦ, ὀλίγου ποτοῦ, καρπῶν, τὰ ὅποια πάντα τευμεμένα ἐπὶ μικρῆς σαλίδος κρέμονται ὑπεράνω εἰκόνας ἐν ἐκάστῃ καλύβῃ. Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ πρὸς τὸ ἄνω μέρος τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην, πτηνὰ πετῶντα, κάτωθεν δὲ οἰκήματα και φοινίκας ἐν τῷ μέσῳ δὲ χοίρους και ὄρνιθας και ἰχθύας. Ἐνίοτε κάτωθεν τῶν εἰκόνων τούτων κρέμονται μορφᾷ χορευόντων ἀνδρῶν και γυναικῶν, ἢ ἀτέχνων ζυλίνων ἰχθύων, κροκοδείλων ἢ νυκτερίδων. Εἰς τὸν ἥλιον και εἰς τὴν σελήνην ἀποδίδουσι ἐνέργειαν ὑπερφυσικὴν.

Ἐν καιρῷ μεγάλης ἡλιακῆς ἐκλείψεως, διηγεῖται περιηγητῆς τις, ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Μαλάκκας ἐν ὀρήνοις και φωναῖς ἐπήδησαν εἰς τὸ ὕδωρ.

Πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ δαίμονος (τοῦ Ἴβι) τελοῦσι ἰδιαιτέρας εορτᾶς, καθ' ἃς μικρὸν πλοίαριον, πλήρες ἀνθέων ὠθεῖται ἐν φωναῖς και ἀλαλαγμοῖς εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπως πᾶν κακὸν ὁμοῦ μετὰ τοῦ πλοιαρίου φύγῃ ἐκ τοῦ χωρίου και ἐπιθῆ εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Ἐάν ὅμως τὸ πλοίαριον τοῦτο ἐνεκα τοῦ πνέοντος ἀνέμου ἢ τῶν βρυμάτων προσορμισθῆ εἰς τὴν παραλίαν ἄλλου τινὸς χωρίου, θεωρεῖται τοῦτο ὡς κάκιστος οἰωνός, και τὸ χωρίον, ἐνθα προσορμισθῆ τὸ πλοίαριον, ὀφείλει νὰ κινηθῇ πόλεμον κατὰ τοῦ χωρίου, ἐξ οὗ τὸ πλοίαριον ἀνεχώρησεν ὁ δὲ πόλεμος διαλύεται, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, διὰ τῆς παρεμβάσεως τῶν γυναικῶν.

Ἐντοσοῦτω πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῶν ἱεραποστόλων πρὸς μεταφύττειν τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὰς νήσους ταύτας ἀπέτυχον ἐντελῶς. Ἀπὸ τοῦ 1768-87 εἰκοσιτέσσαρες ἱεραπόστολοι ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν των ἀνευ τινὸς ἀποτελέσματος. Τὰ χριστιανικὰ δόγματα ἀπήρσκαν εἰς

τοὺς Νικοβαρίους δὲν ἤρκοῦντο εἰς τὰς διηγήσεις τῶν ἱεραποστόλων περὶ θαυμάτων, ἀλλ' ἀπῆλθον παρ' αὐτῶν τῶν ἱεραποστόλων νὰ κάμωσι τὰ θαύματα, ὅπως πεισθῶσι και πιστεύσωσι.

Οἱ Νικοβάριοι είναι ἀρκούντως ἀνεπτυγμένοι διανοητικῶς ἀλλὰ δὲν ἔχουσι ἀφορμὴν περαιτέρω ἀναπτύξεως, διότι ἡ φύσις παρέχει πάντα και αὐτοὶ δὲν ἔχουσι τὴν ἀνάγκην νὰ σκεψθῶσι περὶ εὐρέσεως τῶν πρὸς τὸ ζῆν πόρων. Ἄγαπῶσι πολὺ τὴν μουσικὴν, και ἡ σύζυγος τοῦ Ἀγγλοῦ διοικητοῦ τοῦς ἐδίδαξε τὸν Ἀγγλικὸν βασιλικὸν ὕμνον, ὃν φῶδουσι με φωνὴν ἀρετὰ καλὴν και με λέξεις νικοβαρίας.

Ἡ τροφὴ τῶν ἐντοπίων είναι ἀπλή. Ἄν και ἔχουσι ἐν ἀφθονίᾳ χοίρους και ὄρνιθας, δὲν τρώγουσι ἐκ τούτων εἰμὴ μόνον εἰς ἐπισήμους και εορτασίμους περιστάσεις. Ἡ καθημερινὴ τροφὴ είναι ὁ μυελὸς τῶν κοκοφοινίκων, ὀρζιον, τὸ ὅποιον δι' ἀνταλλαγῆς ἀγοράζουσι παρὰ τῶν ἐμπόρων τῆς Βιρμανίας, και ἰχθύς. Ἀλιεύουσι τὴν νύκτα βοηθεῖα πυρῶν και διὰ καμακίων ἑκατοντάδες λέμβων με τοὺς πυρσούς των περιστέρουσι τὴν νύκτα τὰς νήσους χάριν ἀλιείας.

Τὸ κυριώτερον αὐτῶν ποτῶν είναι τὸ γάλα τῶν κοκοφοινίκων, τὸ ὅποιον είναι διττῶς αὐτοῖς ἐργετικόν, διότι και τὰ φρέατα είναι σπάνια, και τὸ ὕδωρ φέρει πυρετούς ἐν δὲ τοῦ γυμοῦ τοῦ ἄνθους τῶν κοκοφοινίκων παρασκευάζουσι πνευματώδες ποτῶν. Ἀφθονώτατο είναι ἐν ταῖς Νικοβαρίαις νήσοις αἱ κοκοφοίνικες οἱ φλοιοὶ τῶν καρπῶν τούτων χρησιμεύουσι ὡς τροφὴ τῶν χοίρων.

Ὁ κοκοφοίνιξ είναι τὸ κυριώτερον τῶν δένδρων. Αὐτὰ σχηματίζουσι ὡς περιφράγματα τῶν χωρίων, τὰ ὅποια πάντα κείνται παρὰ τὴν θάλασσαν. Ὁ καρπὸς αὐτῶν τῶν δένδρων εἶναι τὸ κυριώτερον προῖον τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἀρχιπελάγους τούτου. Ἐκατὸν κοκοφοίνικες (καρποὶ) ὑπολογίζονται ἀντὶ ἐνὸς ταλλήρου σπανίως ὅμως πληθύνονται διὰ χρημάτων, ἀλλὰ συνήθως ἀνταλλάσσονται ἀντὶ πελέκων, ἐνδυμάτων, μαχαιρῶν ἢ και βουμίου, τὸ ὅποιον οἱ Νικοβάριοι ὑπερβολικῶς ἀγαπῶσι. Ἐπίσης ἀρεστότατον ἐμπόρευμα ἀνταλλαγῆς είναι τὰ πυρελα (σπίρτα). Παρ' αὐτοῖς είναι ἀκόμη ἐν χρήσει, ἀλλ' ἤδη σπανιότερον, ἡ διὰ τῆς τριβῆς δύο ξύλων παραγωγή τοῦ πυρός. Πρὸς τοῦτο ἔχουσι δύο μεθόδους ἢ τρίβουσι τὸ ξύλον μετὰ τοῦ ξύλου ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ξύλου, κάτωθεν τοῦ ὀποῖου κείνται βνίσματα ἢ σχηματίζουσι ὅπῃ ἐντὸς τοῦ ἐνὸς τῶν ξύλων, ἐν τῇ ὀποῖα στρέφουσι λεπτὸν τεμαχίον ἐτέρου ξύλου, μέχρις οὗ ἐκ τῆς τριβῆς ἀναπτυχθῇ ἡ θερμότης και κατόπιν ἡ ἀνάφλεξις. Ἀπαιτεῖται ὅμως εἰς τοῦτο μεγάλη

ἐπιτηδειότης καὶ Εὐρωπαῖοι δοκιμάσαντες τοῦτο ἀπέτυχον.

Ἐβεργεντικός ὡς καὶ ὁ κοκοφοινῆς εἶναι καὶ ὁ πάνδακος, φυτὸν, τὸ ὅποιον παρέχει τοῖς Νικοβαρίοις τὸν ἄρτον. Τὸ δένδρον τοῦτο, τὸ ὅποιον ἐν μεγίστῃ ἀφθονίᾳ φέεται εἰς τὰς Νικοβαρίας νήσους, ἔχει ὅλως ἰδιαιτέρον καὶ πρωτότυπον τὸ σχῆμα.

Ἐπὶ βάσει ἐνκερίων ριζῶν, αἵτινες φαίνονται μακρόθεν ὡς σύμπλεγμα μεγάλων πασσάλων, ἐπικάθηται λεπτὸς κορμὸς, ὅστις εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτοῦ φέρει ἀλλόκοτον σύμπλεγμα κλάδων μετὰ μακρῶν λαπιδομόρφων φύλλων καὶ ἐπιμήκων καρπῶν.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν οἰκιῶν των· εἶναι αἱ οἰκίαι αὐταί, ὡς αἱ κατοικίαι τῶν προῖστορικῶν ἀνθρώπων, ἐκτισμέναι ἐπὶ πασσάλων παρὰ τὴν θάλασσαν, τὸ μὲν ὅπως μὴ ὦσιν ἐκτεθειμέναι εἰς τοὺς κινδύνους τῶν πλημμυροῦντων κυμάτων, τὸ δὲ ὅπως ἀποφεύγῃσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ μιάσματα τοῦ ἐδάφους, τὰ γεννῶντα τοὺς πυρετούς. Περὶ προφυλάξεως ἀπὸ ἀγρία θηρία δὲν σκέπτονται, διότι αἱ νήσοι των εἶναι ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι τούτων. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πυρετῶν ἐκτίσαν καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι τὰς οἰκίας των ἐπὶ πασσάλων κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἐγχωρίων.

Αἱ καλύβαι τῶν ἐγχωρίων εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στρογγύλαι, καὶ κείνται δέκα περίπου πόδας ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους. Ἀπέναντι τῆς εἰσόδου εἰς τὸ βάθος κείται ἡ ἐστία, ἣτις ἕως δὲν ἔχει καπνοδόχον· διὸ καὶ ὅλαι αἱ καλύβαι εἶναι ἐσωτερικῶς μελαναὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ. Ἀνωθεν τῆς ἐστίας κρέμονται οἱ ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ πανδάνου ζυμωμένοι ἄρτοι πρὸς ξήρανσιν, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῶν κοκοφοινίκων ἀγ- γεῖα· ἀριστερᾷ εὐρίσκειται τὸ εἰκονοστάσιον, ὅπως τὸ περιεγράψαμεν ἀνωτέρω, δεξιᾷ δὲ μία ἢ περισσότεραι ξύλινοι μορφαί. Δόρατα, μάχαι- ρι καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεῆ εἶναι ἀνηρτημένα πλησίον τῆς εἰσόδου. Ἐξαιρέσει τοῦ καπνοῦ τάξις καὶ καθαριότης ἀρκετὴ ἐπικρατεῖ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ τῶν μικρῶν τούτων οἰκίσκων. Κάτωθεν τῆς θολωτῆς στέγης ὑπάρχει εἶδος ἀποθήκης (σοφίτας), ἐνθα ἐναποτίθενται τὰ τρόφιμα.

Τὰ χωρία δὲν εἶναι μεγάλα· μόλις μετροῦσι 40 καλύβας. Τὰ μέρη τῆς παραλίας, τὰ ὅποια ἕνεκα τῶν ὑφάλων εἶναι ἐπικίνδυνα διὰ τὰς λέμβους, σημεῖονταί δι' ὑψηλῶν ἰσθμῶν ἐμπεπηγμένων ἐντὸς τῆς θαλάσσης.

Αἱ λέμβοι τῶν Νικοβαρίων εἶναι κορμὸι δένδρων ἐσκαμμένοι διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ πελέκειος· τὸ μέγεθος αὐτῶν εἶναι πλέον τῶν 20 ποδῶν· τὸ δὲ πλάτος των οὐδέποτε μεγαλειότερον τῶν δύο ποδῶν. Τὰ κωπία εἶναι μικρά καὶ κομψότατα εἰργασμένα. Αἱ λέμβοι αὐταί εἶναι τό-

σον ἐλαφραὶ, ὥστε συχνάκις μετακομίζονται διὰ ξηρᾶς ὑπὸ δύο μόνον ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς νήσου εἰς τὸ ἄλλο. Ἐν καιρῷ τῆς ἀμπότιδος τὰ ὕδατα ἀποσύρονται τόσον πολὺ, ὥστε εὐρωπαϊκὴ λέμβος μόλις εἰς 500 βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας φθάνει· αἱ ἀβαθεῖς τῶν ἐγχωρίων λέμβοι φθάνουσιν ἀπροσκόπτως μέχρι τῆς παραλίας.

Ἡ ἐνδυμασία τῶν Νικοβαρίων εἶναι ἀτελεστάτη. Κάλυμμα περὶ τὴν ὀσφύν εἶναι τὸ μόνον σχεδὸν ἐνδυμᾶ των. Τῶν γυναικῶν τὸ κάλυμμα εἶναι πλατύτερον τοῦ τῶν ἀνδρῶν. Ἀγαπῶσιν ὅμως εἰς ὑπερβολὴν τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν, καὶ πολλάκις ἕνεκα τῆς μανίας των ταύτης συνέδρασαν κομικώταται σκηναί, ἅμα ἠγγέλλετο ἡ ἐμφάνισις Εὐρωπαίων· ὁ μὲν ἐξήρχετο γυμνὸς φορῶν μόνον ὑψηλὸν εὐρωπαϊκὸν πέλον, ὁ δὲ μόνον φράκον, ἄλλος πάλιν μὲ μόνας περικηνημίδας· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ γυναικες φοροῦσαι ὅλως εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν.

Ὁ βίος τῶν ἐγχωρίων εἶναι συνήθως βραχύς· Ὅταν ἀποθάνῃ ἀνὴρ, θάπτεται πλησίον τοῦ χωρίου, ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου συντρίβονται παρὰ τῶν συγγενῶν τὰ δόρατα καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεῆ τοῦ ἀποθανόντος, καὶ τὰ συντρίμματα συσσωρεύονται ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἐμπήγνυται πάσσαλος, ἐνθα ἀναρτῶνται βάρη ἐκ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ ἀποθνήσκοντος. Τρεῖς μῆνας δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἐκθάπτεται τὸ σῶμα, καὶ ἡ πλησιεστέρα τῶν συγγενῶν γυναικῶν αὐτοῦ πίπτει ὀρηγοῦσα καὶ κλαίουσα ἐπὶ τοῦ πτώματος καὶ τίλλει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τῆς. Μετ' ὅθ' ὀάπτεται ἐκ δευτέρου ὁ νεκρός. Τὸ πένθος διαρκεῖ ἐπὶ δύο μῆνας, καὶ κατὰ τὴν διαστήμα τούτου μήτε τραγοῦδα, μήτε χοροὶ ἐπιτρέπονται ἐν τῇ χωρίῳ· οὐδεὶς χόλιρος σφάζεται· καὶ οἱ πλησιεστέροι συγγενεῖς φυλάττουσιν ἐντελῆ ἀποχὴν καὶ βουμίου καὶ τοῦ καπνοῦ αὐτοῦ, ἢν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καθ' ὑπερβολὴν καπνίζουσι.

Μεταξὺ τῶν τοσαύτων προτερημάτων τῶν ἀποκέντρων τούτων νησιδίων ὑπάρχει ἐν φοβερῶν καιρῶν, οἱ πυρετοί. Τὸ μίασμα τοῦτο ἀναπτύσσεται ἐκ τῶν μεγάλων ἐλῶν τῶν παρὰ τὴν παραλίαν. Οὐδεὶς σχεδὸν ἀποφεύγει τὴν μίασμα κατὰ πρὸ πάντων προσβάλλονται οἱ ξένοι. Καὶ αὐτοὶ οἱ χόλοι καὶ οἱ κύνες προσβάλλονται ὑπὸ τῶν πυρετῶν τούτων. Ἐκ τῶν 2100 καταδικῶν κατὰ κείνται συνήθως 300 πυρὸςσόντες.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐπροσπάθησε μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς νὰ καταστρέψῃ τὰς ἐν ταῖς νήσοις ταύταις ἐστίας τοῦ μιάσματος, ὅπως κατέρρωσε τοῦτο ἐν Σιγγαπύρῃ, ἐν Πενάγγῃ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐνταῦθα ὅμως ἔνευ ἀποτελέσμα- τος· διὸ καὶ ἐσχάτως ἀπεφάσισε νὰ καταργήσῃ πάλιν τὰς φυλακὰς ἐν ταῖς Νικοβαρίαις νήσοις, καὶ ν' ἀφήσῃ ἐν αὐταῖς μόνον μικρὸν στρατιωτικὸν

ἀπόσπασμα ἐπὶ τῆς νήσου Καμόρτας, χάριν τῆς κατοχῆς.

Ι. Π.·

ΔΑΠΑΝΑΙ ΥΠΕΡ ΤΙΝΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΤΟΥ 10' ΑΙΩΝΟΣ

Κατὰ τὴν παρουσιασθεῖσαν ἐκδοσιν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει τῆς Γαλλίας ἡ χώρα αὕτη ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῆς Γερμανίας πολέμου 9 δισεκατομμύρια καὶ 283 εκατομμύρια φράγκων. Ἐδαπανήθησαν λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ πολέμου διὰ μιᾶς περισσότερα τῶν ὅσα δαπανῶνται ἐπὶ πέντε ἔτη δι' ἐτησίων προϋπολογισμῶν, καὶ μάλιστα ἐξωγ- κωμένων. Ἐάν τῶρα ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τῶν 9 τούτων δισεκατομμυρίων καὶ 283 εκατομμυρίων φράγκων οἱ δύο προϋπολογισμοὶ τοῦ πολέμου (οἵτινες ὑπελογίσθησαν κατὰ κανονικὸν τινα μέσον ὄρον) τῶν ἐτῶν 1870 καὶ 1871, μένει πο- σὸν εἰς 7 δισεκατομμυρίων καὶ 912 εκατομμυ- ρίων φράγκων, ὅπερ ὅμως σχετικῶς εἶναι μέτριον, ὅταν μάλιστα ληθῇ ὑπ' ὅψιν ἡ μακρὰ διάρκεια τοῦ πολέμου καὶ τὸ ἀδιάλλακτον μίσος, μετ' οὗ διεξήχθη, ἐτι δὲ καὶ ἡ δαπάνη πρὸς συντήρησιν πολλῶν ἐκατοντάδων χιλιάδων στρατιωτῶν γερ- μανῶν ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους.

Τὸ γαλλικὸν Ὑπουργεῖον ὑπελόγησε τὰς δα- πάντας καὶ τὰς ἀπωλείας, τὰς προσελθούσας ἐκ τοῦ πολέμου· παρέλειψεν ὅμως μόνον νὰ προσθήσῃ ἐν τῇ καταλόγῳ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐδάφους τῶν δύο παραχωρηθεισῶν ἐπαρχιῶν, ἣτις ἀναβαίνει μέχρι 4 δισεκατομμυρίων καὶ 333 εκατομμυρίων φράγ- κων. Ἐάν ἐπομένως εἰς τὰ 9 δισεκατομμύρια καὶ 288 εκατομμύρια τῆς ἐκθέσεως προσετίθεντο τὰ 4 ταῦτα δισεκατομμύρια καὶ 333 εκατομμύρια, συνεκεφαλαιούνητο δὲ καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἔ- τους, ἤθελεν εὐρεθῆ, ὅτι ὁ σήμερον προϋπολογι- σμὸς τῆς Γαλλίας ὑπερβαίνει τοὺς ἐπὶ Ναπο- λέοντος τοῦ Γ' περίπου κατὰ 20 δισεκατομμύ- ρια φράγκων.

Οἱ δὲ Γερμανοὶ ἐδαπάνησαν ὑπὲρ τοῦ πολέμου προφανῶς ὀλιγώτερα, διότι οἱ στρατοὶ αὐτῶν ἐ- μάχοντο ἐν ἐχθρικῇ χώρᾳ, διότι δὲν ἦσαν ἠναγ- κασμένοι νὰ τροφοδοτῶσι πόλεις, καὶ διότι παρὰ τοῖς Γερμανοῖς ἡ διατροφή τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ παράδοσις τῶν προμηθειῶν ἐγίνοντο μετὰ πολὺ μείζονος τάξεως καὶ οικονομίας, ἢ παρὰ τοῖς Γάλλοις.

Ἄλλ' οὐδέποτε ἐγνώσθη ἀκριβῶς πόσα ἐδα- πάνησεν ἡ Γερμανία ὑπὲρ τοῦ πολέμου. Ὁ ἀρ- χιγραμματεὺς ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Βορεία Ὀμοσπον- δία ἐδαπάνησεν 4,448 εκατομμύρια φράγκων. Τὰ δὲ ταμεῖα τῶν Γερμανικῶν Κρατῶν ἦσαν ἐντελῶς κενὰ καθ' ἣν στιγμὴν ὑπεγράφετο ἡ ἀνακωχὴ ἐν Βερσαλλίαις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1871· καὶ ἔνευ τοῦ ἐπιβληθέντος τῇ πόλει τῶν Παρισίων φόρου

καὶ τῆς πληρωμῆς τῆς πρώτης δόσεως ἐκ τῆς λόγῳ τοῦ πολέμου ἀποζημιώσεως, ἡ Γερμανία δὲν ἤθελε ποτε δυνηθῆ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀνάγκην δανείου. Εἶναι ἄρα πρόδηλον, ὅτι τὰ 40 εκατομ- μύρια ταλλήρων, ἢτοι 150 ἐκατομμύρια φράγκων, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὑπὲρ τοῦ πολέμου Ταμεῖου τῆς Γερμανίας, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ 390 εκατομ- μύρια ταλλήρων, τὰ προσερχόμενα ἐκ τῶν δανείων τοῦ 1870-1871 ἔτους, ἢτοι 1,498 εκατομμύ- ρια φράγκων, εἶναι, λέγομεν, πρόδηλον, ὅτι ταῦτα πάντα ἐδαπάνησεν ἡ Γερμανία ὑπὲρ τοῦ πολέμου.

Δύναται λοιπὸν νὰ λεχθῆ, ὅτι αἱ ὑπὲρ τοῦ πολέμου δαπάναι ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἐθνῶν δὲν ἦσαν ὑπέρογκοι· ἐν πολέμοις τῶν νεωτέρων χρόνων ἐδαπανήθησαν παρὰ πολὺ ἀνώτερα.

Ὀλίγω πρότερον ἡ Βρασιλία εἶχε κηρύξει πό- λεμον κατὰ τῆς Παραγουάης, παρέταξε δὲ δυ- νάμεις πολὺ κατωτέρας. Καὶ ὅμως ὑπὲρ τοῦ πο- λέμου ἐκεῖνου ἐδαπανήθησαν οὐχὶ ὀλιγώτερα τῶν 375 εκατομμυρίων φράγκων.

Κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμον αἱ Ἡ- νομέναι Πολιτεῖαι ἐδαπάνησαν 12 δισεκατομ- μύρια καὶ 280 εκατομμύρια φράγκων.

Ὑπὲρ τῶν κατὰ Ναπολέοντος τοῦ Α' πολέ- μων ἡ Ἀγγλία κατέβαλε 12 δισεκατομμύρια καὶ 300 εκατομμύρια φράγκων, καὶ ὑπὲρ τοῦ Κριμαί- κού πολέμου περὶ τὰ 5 δισεκατομμύρια φράγκων.

Κατὰ τὸν πρὸς τὴν Ἀβυσσινίαν πόλεμον, ὅστις ὑπῆρξεν οὕτως εἰπεῖν στρατιωτικὴ τις ἐκδρομὴ, διαρκέσασα ὀλίγας μόνον ἡβδομάδας, ἐδαπανή- θησαν 245 εκατομμύρια φράγκων. Ὑπὲρ δὲ τοῦ κατὰ τῶν Ἀσχαντίων πολέμου κατεβλήθησαν 27 εκατομμύρια φράγκων. Αἱ δαπάναι τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1870-1871 πολέμου φαίνονται ἔτι μετριώτεραι, καθόσον ὑπολογίζονται ἐν αὐταῖς αἱ πρὸς ἰδιώτας καταβληθεῖσαι ἀποζημιώσεις, αἵτινες ἀνέρχονται ὡς πρὸς μὲν τοὺς Γερμανοὺς εἰς 174 εκατομμύρια φράγκων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς Γάλλους εἰς 574 εκατομμύρια φράγκων.

Ἄλλ' ἐάν αἱ δαπάναι τοῦ πολέμου ἐξωφλή- θησαν πλέον ἢ τρεῖς διὰ τῶν καταβληθέντων φό- ρων, τίς ὅμως θέλει ἀναπληρώσει τὴν ζῶν 300, 000 ἀνδρῶν καὶ πλέον, πεσόντων ἐν ταῖς μάχαις ἐκατέρωθεν, ἢ γογγυζόντων ἐν τοῖς νοσοκομείοις;

Ἐδαπανῶντο καθ' ἐκάστην ὑπὲρ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν πόλεμον 40 εκατομμύρια φράγκων.

Ἡ δύνατο ἐσθαιῶς ἡ Γαλλία νὰ δαπανήσῃ κατὰ τὸν πόλεμον πολὺ ὀλιγώτερα, ἐάν ἡ ἐξέγερσις τοῦ Δήμου δὲν ἐπηύξανε ἐπαισιθῆτως τὰ δαπα- νηθέντα. Ὡς ἐκ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Δήμου, κατὰ τοὺς ὑποβληθέντας τῇ Συνελεύσει πίνακας, ἐδα- πανήθη 1 δισεκατομμύριον φράγκων, μὴ συμ- περιλαμβανομένης τῆς ἀξίας τῶν πυρποληθεισῶν οἰκιῶν καὶ τῶν καταστραφέντων δημοσίων οἰκο- δομημάτων. Ἴνα δὲ γενικῶς εἰπωμεν, αἱ ἐπανα- στάσεις εἶναι πολὺ τῶν πολέμων ἐπιβλαβέστεραι.

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ Φεβρουαρίου ἐν τῇ Γαλλίᾳ, κατὰ τὰς πληροφορίες τῆς Συνελεύσεως, ἐπὶνεγκε ζημίαν τῇ χώρᾳ ἐκ 10 δισεκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1848 ἔτους 11, 000 μικροεμπόρων ἐπτώχευσαν. Τὸ μεταλλικὸν ἐναποταμίευμα τῆς Τραπεζῆς ἀπὸ 226 ἑκατομμυρίων περιορίσθη εἰς 40 ἑκατομμύρια μόνον.

Ὅστε λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἔτους γενόμενα ἐν τῇ Γαλλίᾳ, συγκρίνοντες δὲ ταῦτα πρὸς ὅσα συνέβησαν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870-1871 ἔτους, εὐρίσκουμεν, ὅτι κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἡ Γαλλία ὑπέστη γενικῶς δυστυχίας μεγαλειτέρας. Διότι ἐν 1848 ἔπει αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφύροντα τῶν ἰδιωτῶν εἶχον παραλύσει ὡς ἐκ τοῦ γενικοῦ φόβου, ἐνῶ κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870-1871 αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφύροντα ἐκείνων ἐβάδιζον σχεδὸν ὡς συνήθως.

Ἡ Γαλλία ἐπλήρωσεν εἰς τὴν Γερμανίαν λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ τελευταίῳ πολέμῳ ὅ δισεκατομμύρια φράγκων, ποσὸν ἕπερ οὐδενὸς λαοῦ ἢ ἱστορία ἀναφέρει, ὡς πληρωθὲν ἐκ τοιαύτης αἰτίας. Καὶ ὅμως τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον δὲν συνεταράχθη ἐκ τῆς τοιαύτης καταβολῆς, ἐνῶ ἡ Γερμανία, ἡ τὰ ὅ ταῦτα δισεκατομμύρια παραλαβοῦσα, ὑπέστη κρίσιν νομισματικὴν δεινοτάτην. Αἰτία τούτου εἶναι ὁ πλοῦτος τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ περὶ τοῦ πλοῦτου δὲ τούτου τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ πρὸ ἡμῶν αἰῶνος ὁ διάσημος Ἀγγλος Ῥοβέρτος Πήλ ἐλεγεν: «Ἐὰν ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ἐπὶ δέκα ἀνθρώπων κερδιζόντων, πέντε ἐναποταμιεύουσιν, ἐν τῇ Γαλλίᾳ ὅμως ἐπὶ δέκα ἐναποταμιεύουσιν οἱ ἐννέα.»

Πόσον λοιπὸν εἶναι νῦν τὸ ἡμέτερον συμπέρασμα; Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀναγνώστης προσθέσῃ τὰ ποσὰ τὰ δαπανηθέντα ὡς ἐκ τῶν πολέμων ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, θέλει εὐρεῖ, ὅτι κατεδαπανήθησαν ἀπειράριθμα δισεκατομμύρια φράγκων οὐχὶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς πλούτου τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ τὸναντίον πρὸς καταστροφὴν, δυστυχίαν καὶ θάνατον αὐτῆς. Διὰ τσοσούτων χρημάτων, εἰς τὰ ὅποια δὲν συνυπολογίζεται ἡ ζωὴ τσοσούτων ἀνθρώπων θυσιασθέντων, ἡ καταστροφὴ τσοσούτων ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης καὶ πολυτίμων πραγμάτων ἐξαφανισθέντων, διὰ πάντων τούτων πόσα ἠδύνατο ἡ ἀνθρωπότης νὰ κατορθώσῃ! Διὰ τοῦτο δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐὰν οἱ λαοὶ δικαιῶνται νὰ μεμφιμοιράσῃ, πρέπει νὰ μέμφωνται τοὺς κυβερνῶντας καὶ πολὺ περισσώτερον τὴν πανουργίαν καὶ τὴν ὑπερπροσόνην τῶν συμβουλευόντων τοὺς κυβερνῶντας.

N.

1. Τὴν εὐκολίαν, μετ' ἧς ἡ Γαλλία ἐξεκλήρωσε τὰς ἐπαχθεστάτας οἰκονομικὰς αἰτίας ὑποχρεώσεις ἀποκαλεῖ ὁ γνωστός γάλλος οἰκονομολόγος Βολάσκην, ἐν τινι πραγματείᾳ αὐτοῦ, «ὁρίσμενον τῆς βιομηχανίας, τῆς φειδοῦς καὶ ὀγίους γεωμεταλλογικῶν συστήματος.»

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

τῶν πολυτίμων μετάλλων ἰδίως μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1620 ἀνεκαλύφθη εἰς τὸ Περού τὸ περιφημότερον τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεταλλείων, ὀνομασθὲν Ποτόκι. Ὑπολογίζουσιν, ὅτι ἀπὸ τῆς ὀσέως ταύτης ἐξήχθησαν ἔκτοτε μέχρι σήμερον περὶ τὰ ἑπτὰ δισεκατομμύρια φράγκων εἰς ἄργυρον. Ὀλίγον πρότερον εἶχον ἀρχίσει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἥτοι περὶ τὰ 1558, αἱ ἐργασίαι εἰς τὸ τμήμα τοῦ Μεξικοῦ Χακατέκας καὶ εἰς τὴν περιφημὸν ἀρτηρίαν τοῦ Γουαναξουάτου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος ἐθεωρήθη ὑπερτεροῦν ὅλα τ' ἄλλα, ἀφοῦ περιέχῃ τὴν βαλεντιανὴν, παράγουσαν καὶ ἀρετὰ μεγάλην ποσότητα χρυσοῦ ἀπὸ τοῦ 1700 καὶ ἐντεύθεν.

Ἐκ τῶν μερῶν τούτων ἐξακολουθεῖ ἀφθονος καὶ ἀδιάλειπτος ἡ ῥοὴ τῶν πολυτίμων μετάλλων εἰς τὴν παγκόσμιον κυκλοφορίαν τῶν μέχρις ἐτῶν τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος. Ἀλλὰ ἡ μεγάλη ἐπανάστασις καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀνωμαλίαι, ὡς ἐπροξένησεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ Γαλλία περὶ τὰ τέλη τῆς ἐκατονταετηρίδος ταύτης, ἀντήχησαν μετ' ἀποτελεσμάτων καὶ εἰς τοὺς ἀντίποδας ἡμῶν ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ εἰσβολὴ τῶν στρατιῶν τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος εἰς τὴν Ἰσπανίαν παρέλυσε τὴν μεταλλουργίαν ἐν ταῖς ἀποικίαις αὐτῆς ὅτε δὲ ἤχησεν ἡ φωνὴ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Πισθάρου μέχρι τῆς Γῆς τοῦ Πυρός, ἐγκατελείφθη ἡ ἐξόρυξις καὶ αὐτῶν τῶν πλουσιωτάτων πηγῶν τῆς βαλεντιανῆς καὶ τοῦ Γουαναξουάτου.

Μετὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἀνεμοζάλην, κατ' ἦν ὁ ἐτήσιος τόκος διὰ τοὺς μεταλλουργοὺς ἐν Ἀμερικῇ ἐφύλασεν εἰς 100-120 τοὶς 100, ἐπὶ πᾶσι δαψιλότεροι οἱ καρποὶ τῆς γαλήνης ἀπὸ τοῦ 1825, ὑπερβάτης τῆς ἐτησίας παραγωγῆς τὰ 200 ἑκατομμ. φράγκων, ἥτοι περὶ τὰς 700, 000 κιλόγραμμα ἀργύρου καὶ τὰς 45, 000 κιλόγραμμα χρυσοῦ.

Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον εὐρισκόμενης τῆς παραγωγῆς τῶν πολυτίμων μετάλλων ἐν Ἀμερικῇ ἐπὶ πᾶσι ἀνακάλυψιν τῶν μεταλλείων τῆς Καλλιφορνίας περὶ τὰ μέσα τοῦ παρόντος αἰῶνος, ταράξακα βίξηδον τὰς μέχρις τότε μεταλλικὰς σχέσεις τοῦ κόσμου. Τὸ μέταλλον εὐρίσκειτο σχετικῶς ἀφθονον ἐπὶ τῶν προσχώσεων τῶν ποταμῶν, ἐπὶ τῆς ὄψεως τῶν ὀρέων μετὰ τὰς βροχάς, καὶ παντοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ τὸ πολὺ μέχρι τινῶν ποδῶν βάθους. Οἱ ἀναζητηταὶ ἐργατικὸι περιορίζοντο τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ ἀνακινῶσι τὴν γῆν δι' αἰχμηρῆς βίξιδου καὶ νὰ συλλέγουσι τὰ ὀρετὰ τεμάχια εὐρίσκοντο σπανιότερον καὶ τεμάχια ζυγίζοντα λίτρας τινάς. Οὕτως ἐκφράζονται οἱ πρῶτοι περιηγηταί. Ὀλίγους δὲ μῆνας μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην ἐπέτευον

αἱ ἠνωμένα Πολιτεῖαι ἀπὸ τῆς Μεξικὸν τὴν παραχώρησιν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ὅτε ὁσονοῦποι ὁ ἔλθετος ἀξιοματικὸς Σούττερ ἀνεκάλυψεν ἐκ τύχης τὰς χρυσοφόρους ὄχθας τοῦ Σακραμέντου. Ἡ ἐκεί πόλις τοῦ ἀγίου Φραγκίσκου, ἀριθμοῦσα τὸ κατ' ἀρχὰς περὶ τὰς 200 ψυχάς, ἀριθμεῖ σήμερον ἴσως 200, 000 ψυχῶν, πολλαπλασιασθόν, ὅν δὲν ἠτύχησεν οὐδεμία ἄλλη πόλις ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τόσον βραχὺ διάστημα. Τὸ ἡμερήσιον κέρδος ἐκάστου ἐργάτου ἐφθάσε πολλὰκις 50 δολλάρια καὶ μέχρις 80 (δρ. 300-480). Χρόνου δὲ προϊόντος ἐυστηματοποιήθη ἡ ἐργασία καὶ εἰργάζοντο οἱ ἀναζητηταὶ ἀνὰ τέσσαρες, ἐξ ὧν ὁ εἰς συνέλεγε τὸν κατάλληλον χρῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, ὁ ἕτερος τὸν μετεκόμενον εἰς τὴν καλύβην τῶν, ὁ τρίτος ἐστρεφε μικρὰν ξυλινὴν μηχανὴν καὶ ὁ τέταρτος ἔχυνεν ἐπ' αὐτῆς ὕδωρ διὰ τὸ πλόσιμον τῶν ελαφροτέρων τερογενῶν οὐσιῶν μετὰ τοῦτο ἀπέξηρανον τὴν πυρομένην κόκκιν καὶ διὰ φυσήματος ἔμνε μόνη ἡ χρυσοκόκκις, ἀφαιρουμένων τῶν ἄλλων στοιχείων. Οὕτω δὲ παρήγετο κέρδος κατὰ μέσον ὄρον ἑκατὸν δολλαρίων κατ' ἐκάστην διὰ τοὺς τέσσαρας. Ἡ ἀξία παντὸς πράγματος ἦτο τὸ κατ' ἀρχὰς μυθώδης εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἕως οὗ τὸ ἐμπόριον ἐσυσχέτισε τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων κατὰ τὰς ὥρας μὲν ἀλλ' ἀξένους ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ δυτικὰς ἀκτὰς τῆς βορείου Ἀμερικῆς μετὰ τὴν ἐν τῷ λοιπῷ κόσμῳ. Ἰατρικὴ ἐπίσκεψις ἐτιμᾶτο τὸ κατ' ἀρχὰς ἐξ ὅλας οὐγγίας χρυσοῦ, οἱ Ἰνδοὶ ἐπλήθρονον μίαν οὐγγίαν χρυσοῦ δι' ἐν ἀπλοῦν ὑποκαίμισσον ἐργατικῶν κτλ. Ἐκ δὲ τῆς ἀφθονίας ταύτης ἐσυμπέραινον, ὅτι αὐταὶ αἱ πηγαὶ τοῦ χρυσοῦ καλύπτονται ἐν ταῖς κόλποις τῶν σειρῶν τῆς Σιέρας-Νεβάδας, ὅθεν ἀπορρέουσιν οἱ χρυσοφόροι ποταμοί.

Ἐκτὸς τῆς Ἀμερικῆς τὰ ὀνόματα *Cdlo d'or* (χρυσὴ παραλία) καὶ τῆς Γουινέας, ἧς τὸ ὄνομα ἔφερον τὰ παλαιὰ χρυσὰ ἀγγλικά νομίσματα, ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀπὸ ἀρχαίων ἤδη χρόνων ἐπρομηθεύετο τὸν χρυσὸν τῶν μερῶν τούτων. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπελογίζετο ἡ ἐτησία παραγωγή περὶ τὰ 2, 000 κιλόγραμμα μ' ὅλας ὅμως τὰς κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα προσπαθείας τῆς Ἀγγλίας πρὸς αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς ταύτης δυσκόλως δύναται τις νὰ παραδεχθῇ, ὅτι αὐτὴ μέχρι σήμερον ἐδιπλασιάσθη.

Πρὸς τὸν ἀφθονον πλοῦτον τῆς Ἀμερικῆς ἀνταποκρίνονται μόνον τὰ χρυσορυχεῖα τῆς βορείου Ῥωσίας, τὰ περὶ τὸν Οὐράλιν, τὴν χωρίζοντα τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀπὸ τὴν ἀσιατικὴν Ῥωσίαν, καὶ τὰ κατ' ὄλην τὴν Σιβηρίαν ἄλλὰ μέχρι σήμερον ἡ ἐτησία τῆς Ῥωσίας νομισματοποιήσεως καὶ ἡ συγκέντρωσις μεγάλης ποσότητος μεταλλικοῦ εἰς τὰ ταμεία τῆς Τραπεζῆς τοῦ ἐκτεταμένου κράτους πρὸς ἀντιπροσώπευσιν τοῦ κυ-

κλοφοροῦντος χαρτονομίσματος δὲν ἐπέτρεψαν, ὅπως ἐπιδράσῃ ἡ παραγωγή αὕτη ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀγορῶν τοῦ κόσμου. Ἦδη ὁ ἀρχαῖος Ἡρόδοτος βεβαίως, ὅτι τὰ βόρεια ταῦτα μέρη ἐπυρομήθειον χρυσὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα (Ἰσηθῶνοι, Μασσαγέται κτλ.) περὶ δὲ τὸν δέκατον ἔβδομον αἰῶνα Ἕλληνας ἐργατικὸς ἐκόμισε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τεμάχια ἀργύρου, ἅτινα οὗτος ἐξήγαγεν ἀπὸ τῶν ἀποκρήμων ὀρέων τῆς Σιβηρίας. Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ὅθεν τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος ἤρξατο ἡ μεταλλικὴ παραγωγή τῆς Σιβηρίας, ἥτις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπερτέρησε κατὰ πολὺ καὶ αὐτὴν τὴν παραγωγὴν τῆς Ἀμερικῆς ὡς πρὸς τὸν χρυσόν. Τὰ ὄρη Ἀλτάι (χρυσὰ ὄρη) καὶ οἱ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ποταμοὶ Ὄβις, Ἰενισσέης καὶ Λένας, ἐκβάλλοντες εἰς τὸν βόρειον παγωμένον Ὠκεανὸν μέχρι τῆς Καμτσιάκας, περιέχουσι ποσότητα χρυσοῦ τόσην, ὡς, χάρις καὶ εἰς τὰς τελευταίας μεθόδους τὰς ἐφαρμοσθείσας ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικῶν σῶμα τῶν ἀξιοματικῶν τῆς Ῥωσίας, ἡ ἐτησία παραγωγή ἀνεβιβάσθη ἀπὸ 983 κιλόγραμμα κατὰ τὸ 1823 εἰς 30, 000 κιλόγραμμα κατὰ τὸ 1850, ἥτοι πλέον τῶν 100 ἑκατομμ. φράγκων ἐτησίως.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ μέχρι σήμερον ἀληθεῖς πηγαὶ τῶν πολυτίμων μετάλλων ἐν τῷ κόσμῳ φαίνονται τὸ Μεξικόν, τὸ Περού, ἡ Ῥωσία καὶ ἡ Καλλιφορνία.

Ἐν Εὐρώπῃ ἐκτὸς τῆς Ῥωσίας ἀξίαν μικροῦ τινος λόγου παραγωγὴν παρέχουσιν ὡς πρὸς μὲν τὸν χρυσὸν αἱ κοίται τοῦ Ῥήνου περὶ τὴν Μανχάιμ καὶ τοῦ Δουνάβειος κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ αὐτοῦ πρὸς τὰς πηγὰς του, ὡς πρὸς δὲ τὸν ἄργυρον ἡ χερσονήσος τῆς Ἰσπανίας, τῆς ὁποίας ἡ παραγωγή ἀπὸ τοῦ 1835 κατέστη λίαν σημαντικὴ. Μετὰ τὰ ἰσπανικὰ μεταλλεῖα εὐλόγως δύναται τις νὰ κατατάξῃ τὸ ἐσχάτως ἀναβιβάσαν ἡμέτερον Λαύριον, οὗτινος ὅμως τὴν τύχην κατέστησε πρὸς προφανῆ ζημίαν τοῦ τε κοινοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου προβληματικὴν ἡ περὶ τὸ κινδυνώδες τῶν τοιούτων ἐπιχειρήσεων ἀπειρία καὶ ἡ ὑπέρμετρος πολιτικὴ βεβαιοσύνη, τὸ μὲν ὑπερτιμήσασα δυσαναλόγως τὴν ἀξίαν του, τὸ δὲ ἐπιβαρύνασα τὴν παραγωγὴν του μετ' ὑπερόχους φόρους, καὶ ἐπὶ τέλους παραδόσασα αὐτὸ εἰς οὐχὶ ἐπιτηδεῖαν ἐκμετάλλευσιν. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ χώρα τῆς Βορῶπης ἦναι πενιχροτάτη ὡς πρὸς τὰς μεταλλικὰς πηγὰς, οὐχ ἦττον ἡ ἐξάσκησις ἐνός, μόνου ἐκ τῶν μικροτέρων κλάδων τῆς βιομηχανίας τῆς κατέστη μεταλλείων, οὕτως τὴν σημαντικότητά δὲν δύναται νὰ παρίδωσιν οἱ οἰκονομολόγοι. Τὰ ἐργαστήρια τῆς ἐκκαθαρίσεως ἐν Γαλλίᾳ, Ἀμβούργῳ, Ἀμστελδάμῳ, Βρυξέλλαις καὶ Πετροῦπόλει παράγουσι ἐτησίως περὶ τὰ 1, 600 ἕως 2, 000 κιλόγραμμα χρυσοῦ ἐμπεριεχομένου εἰς τὸν καθαρὸν ἀργυρον.

ἡ νεκρική ἀκαμψία, καὶ ὅα μείνη ἀνοικτόν. Διάνοιξον διὰ βίας τὸ στόμα ἀνθρώπου, εἰς ἃν ἐπῆλθε μόνον ἡ νευρική συστολή· ἅμα ἀφαιρεθέντος ἀπὸ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ τοῦ ἐργαλείου δι' οὗ διανοίχθησαν, οἱ ὀδόντες πάλιν ὅα κλεισθῶσι.

Κατὰ τινες, τὰ προφανῆ συμπτώματα τῶν ὑπὸ ἀσφυξίας ἀποθανόντων εἶνε τὰ ἐπόμενα. Ἡ ἀναπνοὴ καὶ τῆς καρδίας ἡ λειτουργία παύουσιν ὅπως διόλου· τὰ βλέφαρα ἡμικλείονται· αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων πλατύνονται· αἱ σιαγόνες συσφιγγοῦνται· οἱ δάκτυλοι ἡμισυστέλλονται· ἡ γλῶσσα πλησιάζει πρὸς τὰ χεῖλη καὶ πληροῦται αὐτὴ τε καὶ οἱ βύθωνες ὑπὸ παγετώδους καὶ γλοιώδους τινὸς ὕλης. Ἡ δ' ἐπιφάνεια τοῦ σώματος εἶνε ψυχρὰ καὶ ὠχρὰ.

Εἰς δημοσίον τινα κῆπον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ἔκειτο δεξαμενὴ πολλοῦ ὕδατος, ἠκούσθησαν αἰφνιδίως φωναὶ ὀξεῖαι· ὅλοι ἐστράφησαν πρὸς αὐτάς ἐπτοημένοι. Παιδίον πενταετὲς εἶχε πέσει εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δυστυχῶς εἶχε πέσει πρὸ δέκα λεπτῶν, καὶ οὐδεὶς εἶχε προσέξει, ἔως οὗ ἔφυγε νὰ διαβῇ τις πλησίον τῆς δεξαμενῆς, ὅστις ἰδὼν τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου ἐξῶ τοῦ ὕδατος, ἔβαλε πρῶτος φωνήν.

Εἶχε πέσει πρὸ δέκα λεπτῶν· ἐδέησε δὲ νὰ διατρέξωσιν ἔτερα πέντε ἔως νὰ εὐρεθῇ ξύλον τι μακρὸν, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ σύρωσιν ἐξῶ τὸ παιδίον· ἰδοὺ λεπτὰ δεκαπέντε ὡς ἔγγιστα.

Ἐν τούτοις, ἔως νὰ ἔλθῃ ἱατρός, ἦν ἔτρεξαν νὰ καλέσωσιν, εὐρέθη ἐκεῖ ἀνθρωπὸς τις, ὁ ὁποῖος εἶπε καὶ ἐγόμνωσεν τὸ παιδίον, καὶ τὸ ἐτύλιξεν ἐντὸς θερμοῦ ἐφαπλώματος μαλλίνου.

Ἡ ἀναπνοὴ καὶ τῆς καρδίας ἡ λειτουργία ἤσαν ἤδη πεπικυμένα ὅπως διόλου, τὰ βλέφαρα ἡμικλείεσθαι, αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων πεπλατυμμένα, αἱ σιαγόνες συσφιγμέναι, οἱ δάκτυλοι ἡμισυεσταλμένοι, κτλ.

Εἶχεν ἔλθει δὲ καὶ ὁ πατὴρ εἰδοποιηθεὶς, καὶ ἐκράτει τὸ τέκνον του εἰς τὰς ἀγκάλας του ἀπηλπισμένος.

Ἔλεγε μόνον ὀργητῶν· «Ἔχασα τὸ παιδί μου!· πάγει τὸ παιδί μου!»

Ὁ ἱατρός ἐπρόφθασεν.

Ἐξετάζει, βεβαιοῦται περὶ τῆς συστολῆς τῶν σιαγόνων, καὶ λέγει πρὸς τὸν πατέρα ὀρθρῶς· — Ἀκνῶνεσθε τὸ παιδί δὲν ἀπέθανε!

Καὶ τότε, ἐνῶ ὁ πατὴρ τὸ ἐκράτει ἐν τῷ μέσῳ τῶν βραχιῶν, ὁ ἱατρός, καταβαλὼν ὕλην τὴν δύναιμι τῆς εὐρώστου χειρὸς του, κατόρθωσας νὰ εἰσάξῃ ἐκ πλαγίου τοῦ στόματος τοῦ παιδίου, ἀπὸ τοῦ κυνόδοντος, καὶ μέσῃ, τὸν ἐκ ξίλου πύξου μοχλῶν, τὸν πρὸς τοῦτο ἐπιτηδεῖον ἐπὶ πνευμένων.

Τύσον συσφιγμένοι ἦσαν οἱ ὀδόντες, ὥστε ἐθραύσθησαν τέσσαρες αὐτῶν ἀνοιγομένου τοῦ στόματος.

Ἦτο μικρὸν τὸ στόμα τοῦ πτωχοῦ παιδίου,

καὶ ὁ ἱατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσάξῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὸν διαστολέα (speculum)· εἰσῆξε λοιπὸν μόνον τὸν δάκτυλόν του μετὰ σπόγγου τινὸς προδεδεμένου εἰς τὴν ἄκραν φαλαινοκοκκιάλου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶχε προσλάβει εὐτυχῶς· ἔπειτα ἔσυρεν ἐπιτηδεῖως πρὸς τὰ ἐξῶ τὴν γλῶσσαν, καὶ οὕτως ἠνοιχθῆναι τὸ ἄνω τοῦ λάρυγγος.

Τὸ παιδίον τότε ἔκαμεν ὀλίγην ἔμεισιν, καὶ συγχρόνως ἔβαλε φωνήν.

Καὶ ὁ ἱατρός, στραφείς πρὸς τὸν πατέρα, διακρῦοντα ὑπὸ χαρῆς ἀρρήτου, — Σὰς εἶπα, τῷ λέγει, ὅτι ὁ υἱός σας δὲν ἀπέθανε.

Τοσοῦτος τρόμος εἶχε καταλάβει τὸν πτωχὸν ἐκείνον πατέρα, ὥστε ἐπῆραν τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ἀγκάλης του, καὶ τὸ μετέφεραν εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐκεῖ ἐξηκολούθησεν ἡ θεραπεία.

Ὁ ἱατρός ἠπλώσε τὸ παιδίον ἐντὸς θερμῶν σκεπασμάτων, καὶ πλησίον του ἔθεσε δύο φιάλης ζέοντος ὕδατος· συγχρόνως δὲ ἄλλοι ἔτριβον δυνατὰ τὰ μέλη του, χεῖρας καὶ πόδας.

Ἐξηκολούθησε δὲ ὁ ἱατρός ν' ἀνοίγῃ ἐκ διαλειμμάτων συνεχῶν τὸ στόμα διὰ τοῦ μοχλοῦ ἐκείνου, καὶ, κρατῶν τὴν γλῶσσαν πρὸς τὰ ἐξῶ, νὰ εὐκολύνῃ οὕτω τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς.

Ὅστε ἤρχισεν μετ' ὀλίγον νὰ καθίσταται ἐπαισητῆς ὁ σφυγμὸς, ὡς καὶ νὰ ἐνδυναμοῦνται βαθυμῆδὸν οἱ πνεύμοι τῆς καρδίας· ἀλλὰ μὲν μετὰ μίαις καὶ ἡμισείαις ὥρας τοιαύτας ἀδελείπτους προσπαθείας ἠδυνήθησαν νὰ παραιτήσῃσι τὸ παιδίον ἡσυχον, βέβαιον ὅτι ἐπανήλθεν εἰς τὴν ζωὴν.

Ὅταν οἱ γείτονες τὸ εἶδον εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του ἔβηκον φωνὰς θαυμασμοῦ καὶ ἐγκαρδίου χαρᾶς.

Ἐξῆσε λοιπὸν, καίτοι εἶχε μείνει δεκαπέντε λεπτὰ ὑπὸ τὸ ὕδωρ!

Ἐγράψαμεν ταῦτα ὅπως, καὶ ἀνευ ἱατροῦ, γινώσκει ἕκαστος τί νὰ πράττῃ πρὸς βοήθειαν ἀνθρώπου ἐκπνεύσαντος ὑπὸ ἀσφυξίας.

Πολλοὶ τῶν ἀσφυκτούντων, νεκροὶ ἐκλαμβανόμενοι, διάκεινται εἰς ἀπλήν λειποθυμίαν· ὅτε πρόκειται νὰ ἐπαναγάγωμεν εἰς τὸ ζῆν ἄνθρωπον κινηθέντα δὲν πρέπει ν' ἀποκρίνωμεν βοήθουσαν αὐτῶν, οὐδὲ ν' ἀποβιάσωμεν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐλπίδα διότι ἔμεινε δεκαπέντε ἢ εἰκοσι λεπτὰ, ἢ καὶ μίαν ὥραν ἐντὸς τοῦ ὕδατος.¹

1. Ὁ ἄλλοθυσος Κιρὸς, ἐν τῇ εὐρωπαικῇ πραγματείᾳ «Προλήψεις καὶ πλάναι τοῦ λαοῦ» ἐπιγραφομένη, καὶ ἡς μετὰ φρασιν ἐδημοσίωσεν ἡ Ἔστια (ἀριθμ. 11), λέγει περὶ τῶν πνευμένων· «Ἐκείνη συνήθεια ὑπάρχει ν' ἀνασηκῶνται τὸν κινηθέντα ἀπὸ τὰ ποτήρια διὰ νὰ ἀποβίβῃ ὅσον νερὸν ἔπιον! Ἡ πνευμένης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐτε τρία ποτήρια νεροῦ ἔχει εἰς τὸν στόμαχόν του· πρέπει νὰ χαλαρώσωμεν τὰ φρενῶνά του, νὰ τὴν ἐξαπλώσωμεν ἀνάσκελα, μὲ τὴν κεφαλὴν ἄλλοθεν ὑψωμένην καὶ κλίνουσαν εἰς τὰ πλάγια, νὰ τρέψωμεν τὸ στήθος, τὴν κοιλίαν καὶ τὰς κνήμας του μὲ μάλλινον ὑφάσμα, καὶ νὰ προκαλέσωμεν ἱατρὸν.»

2. Ἐρωτῶν. 46 τ. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

ΑΔΕΛΦΟΙ.—ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ, ΟΜΟΣ ΠΑΤΡΙΣΤΑΣ, 4.